Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1999 йил 16 ноябр сешанба

Сотувда эркин нархда
№ 226 (2264)

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Муҳтарам Жаноб Президент Ислом Каримов,

Биз 30 сентябрдан 11 октябрга қадар Конрад Аденауэр номидаги жамғарма таклифига биноан Сизнинг ажойиб республикангизда бўлдик.

Биз Буюк Ипак йўли шуҳрати ва неча минг йиллик тарихга эга бўлган Хива, Бухоро ва Самарқанд сингари, ҳақиқатан ҳам, Шарқ маданиятининг дурдоналари саналмиш шаҳарлар гўзаллигидан лол қолдик. Улар ҳар қандай инсонни ўзига ром этади. Ҳар қандай инсон бу дурдоналарни кўргиси келади.

Маҳаллий миқёсдаги сиёсатчилар сифатида бизни мамлакатингизнинг коммунал ва иқтисодий соҳалардаги тараққиёти, шунингдек, немис фирмалари билан ҳамкорлик масалалари қизиқтирарди. Эртаклардагидек ажойиб масканда жойлашган Шаҳрисабз шаҳрида ўз ҳамкасбларимиз билан қизғин музокаралар олиб бориш имконига эга бўлдик. Бунда навқирон республикангиз тўғри тараққиёт йўлини танлаганлигига амин бўлдик.

Муҳтарам жаноб Президент Ислом Каримов, Сизга ҳамкасбларимиз, бургомистрларга кўрсатган ғамхўрлигингиз ва бутун сафаримиз давомидаги мислсиз меҳмондорчилик учун алоҳида миннатдорлик билдирмоқчимиз. Бу сафар бизда бутунлай ғаройиб ва унутилмас таассурот қолдирди.

Сизнинг гўзал мамлакатингизга фуқаролар фаровонлиги йўлида муваффақиятли ривожланиш ёр бўлишини ҳамда Ўзбекистон — Германия дўстлиги бундан буён ҳам бутун ер юзида тинчлик ўрнатилиши йўлида янада мустаҳкамланиб бораверишини тилаймиз.

Камоли эҳтиром ила,

Сизнинг бургомистрларингиз

Карл ШЭФЕР
Майкаммер шаҳри муниципалитети
Оттмар КЛЯЙН
Бад Бергцаберн шаҳри муниципалитети
Эльмар ВАЙЛЛЕР
Херксхайм шаҳри муниципалитети
Манфред ЗЕЕФЕЛЬДТ
Оффенбах шаҳри муниципалитети
Людвиг ЛЕНБЕРГЕР
Аннвайлер шаҳри муниципалитети

1999 САЙЛОВЛАР ОЛДИДАН 2000
5 декабр — 9 январ

МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

Ўзбекистонда сайловолди жараёнини ўрганиш учун мамлакатимизга келган элчи Мадлен Вилкинс бошчилигидаги Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти (ЕХҲТ) делегацияси меҳмон бўлиб турибди.

Делегация аъзолари Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясида бўлди. Дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида комиссия раиси Н.Комилов халқаро ташкилот вакилларига мамлакатимизда Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Олий Мажлисга сайловларнинг мустақил Ватанимиз ва халқимиз ҳаётидаги муҳим ижтимоий-сиёсий ҳамда маънавий аҳамияти тўғрисида тўхталди.

Мулоқот чоғида сайловларнинг тенглик, ошкоралик, қонунийлик ва демократик тамойиллар асосида ўтиши учун кенг кўламда ишлар амалга оширилгани алоҳида таъкидланди. Учрашувда бўлажак сайловларда халқаро кузатувчиларнинг, жумладан, ЕХҲТ вакилларининг иштироки билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

"САЙЛОВЛАР ТЎҒРИСИДАГИ ҚОНУНЛАРНИ БИЛАСИЗМИ?"

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутатлари сайлови тобора яқинлашиб келмоқда. Бинобарин, Марказий сайлов комиссиясининг иши ҳам тобора фаоллашмоқда.

Яқинда Тошкентда яқинлашиб келаётган сайловларга тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказиш билан боғлиқ қатор масалаларга бағишланган семинар-кенгаш бўлди. Семинар-кенгашда Тошкент шаҳар ва Тошкент вилоятининг округ сайлов комиссиялари раҳбарлари ҳамда аъзолари қатнашди.

Марказий сайлов комиссияси раиси Н.Комилов ўз нутқида қайд этганидек, сайлов округлари ва участкалари вакиллари Ўзбекистон Республикасининг сайловлар тўғрисидаги қонунларига мувофиқ, ўзларига берилган барча ваколатлардан фойдаланиши керак. Айни пайтда депутатликка номзодларнинг барчаси тенг ҳуқуқ ва имкониятга эга бўлиши лозимлиги алоҳида таъкидланди. Парламентга сайланадиган халқимизнинг энг муносиб вакиллари фақат тенг шароитдаги ҳалол кураш асосида аниқланиши лозим.

Семинар-кенгашда "Сайловлар тўғрисидаги қонунларни биласизми?" деган мавзуда тест ўтказилди. Йиғилганлар Республика тест маркази билан биргаликда тузилган махсус анкетанинг ўнлаб саволига жавоб бериши керак эди. Тест натижалари аксарият қатнашчиларнинг сайлов қонунлари ҳамда сайловолди кампаниясини уюштириш ва ўтказиш тўғрисидаги билимлари талабга жавоб беришини кўрсатди.

Семинар-кенгашда депутатликка номзодлар билан сайловчиларнинг учрашувини ташкил этиш, матбуот, телевидение ва радиода сайловолди кураши ва ташвиқотини олиб бориш шартлари ҳам муҳокама қилинди. Йиғилганлар ишончли вакилларнинг фаолияти, чет эл кузатувчиларининг иши тўғрисидаги саволларига ҳам жавоб олдилар.

Шу ҳафтада Ўзбекистоннинг барча вилоятларида ана шундай семинар-кенгашлар ўтказилади.

(ЎзА)

ҚИЗИЛТЕПА ТОЛАСИ — ХОРИЖГА

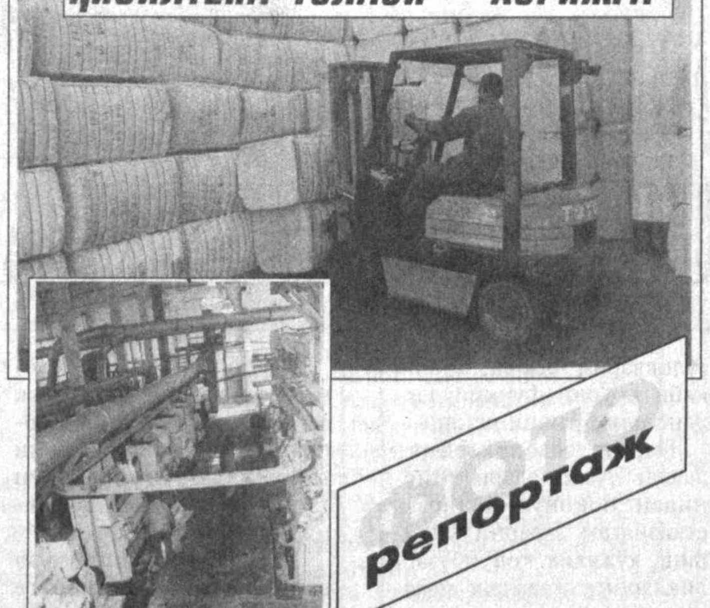

фото репортаж

Қизилтепа пахта тозалаш заводи ҳиссадорлик жамиятида ишчилар учун барча шарт-шароитлар мавжуд. Ҳозиргача завод ишчилари 29 минг тонна пахта қабул қилдилар. Шундан 8 минг тоннаси қайта ишланиб, унумли тола олишга эришилди. Қайта ишланган пахтанинг 22 минг тоннаси 1-2-навларга тўғри келади.

Мазкур ҳиссадорлик жамиятининг энг катта ютуғи — хорижга пахта толаси сотиш йўлга қўйилганлигидир. Швейцариянинг «Паул—Рейкард», «Экам Грейдинг», Англиянинг «Бауман», «Плексус Коттон» ва Сингапур давлатлари фирмаларига ҳозиргача 3 минг тоннадан ортиқ қимматбаҳо хомашё жўнатилди.

СУРАТЛАРДА: пахта тойлари тахланмоқда; тола тайёрлаш цехида; (чапдан ўнгга) илғор ишчилар Ғайбулло Йўлдошев, Ғиёс Ҳамроев, Олим Норов ва Ғиёс Қўчқортоевлар.

С. ЗУФАРОВ (ЎзА) олган суратлар.

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

Сурхондарё вилояти Қумқўрғон туманида уруғлик чигит ва ғаллани кимёвий йўл билан қайта ишлаб берадиган "Олтин чигит" қўшма корхонаси очилди.

Уни "Сурхон чигит" пахта уруғчилиги корпорацияси Грециянинг "Емкат С.А" компанияси билан ҳамкорликда ташкил этди. Корхона йилига 5 минг тонна уруғлик чигит ва 25 минг тонна уруғлик ғаллани қайта ишлаш қувватига эга.

Шуни айтиш керакки, ҳозирги вақтда Сурхондарё вилоятида 120 минг гектар майдонга 15 минг тонна уруғлик чигит сарфланади. Янги заводда қайта ишланган уруғлик чигитдан эса 3 минг тоннаси кифоя қилади. Бундай чигит махсус сеялкалар ёрдамида гектар бошига 20-25 килограммдан экилади. Уруғлик аниқ ва бехато униб чиқади. Ғўзани яганалаш талаб этилмайди.

Янги корхона ҳадемай келгуси йил ҳосили учун уруғлик чигит тайёрлай бошлайди.

Чори ТЎХТАЕВ,
ЎзА мухбири.

КЕЛГУСИ ҲОСИЛ ТАШВИШИ БИЛАН

Кузги шудгорнинг сифатли, энг муҳими, ўз вақтида ўтказилиши келгуси мўл ҳосилнинг гаровидир. Ушбу муҳим агротехник тадбирнинг қисқа вақт мобайнида ўтказилиши, техникадан самарали фойдаланиш масалалари Наманган вилоятида бўлиб ўтган республика семинар-кенгашида муҳокама қилинди. Ушбу кенгаш "Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш" республика қўмитаси ва вилоят ҳокимлиги томонидан ташкил этилди. Семинар-кенгаш ишида қўмитанинг барча вилоятлардаги ушбу тизимга кирувчи бўлинмалари раҳбарлари, қишлоқ ва сув хўжалиги вилоят бирлашмаларининг етакчи мутахассислари, шунингдек, қишлоқ хўжалиги техникаси таъминотчилари — "Кейс" корпорацияси ва бошқа фирмалар вакиллари иштирок этди.

Семинар-кенгашни "Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш" республика қўмитасининг раиси Н.Юсупов кириш сўзи билан очди.

Семинар-кенгаш қатнашчилари вилоятнинг қатор хўжаликларида бўлиб, кузги шудгор ишлари билан танишди. Саноқли кунлар ичида вилоятда 96 минг гектар ер кузги шудгор қилиниши керак. Меҳмонлар машина-трактор парклари фаолияти билан қизиқди, у ерда техникани таъмирлаш ишлари билан танишди. Семинар-кенгаш қатнашчилари учун Уйчи тумани машина-трактор парки вилоят таъмирлаш корхоналари томонидан ишлаб чиқариладиган эҳтиёт қисмларнинг, қишлоқ хўжалик техникаси деталларининг махсус кўргазмаси ташкил қилинди.

Семинар-кенгашнинг якунловчи қисми Тўрақўрғон туманида бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари — республика қишлоқ ва сув хўжалиги вазири Б.Олимжонов сўзга чиқиб, аграр соҳадаги ишлар ҳолатининг таҳлили, шунингдек, соҳа мутахассислари олдидаги келгуси вазифалар ҳақида тўхталди.

Семинар-кенгашда Наманган вилояти ҳокими Т.Жабборов ҳам сўзга чиқди.

Н. ХЎЖАЕВА,
ЎзА мухбири.

БИЗ УЛАРГА ИШОНАМИЗ

дейди Хоразм вилоят сайлов комиссияси раиси М. ЖУМАНАЗАРОВ

Хоразмда вилоят, шаҳар ва туман Кенгашларига сайлов ўтказувчи сайлов округи, улар ҳудудларидаги сайлов участкаларида номзодларнинг сайловолди ташвиқотлари амалий тус оляпти. Вилоят сайлов комиссияси раиси Матназар ЖУМАНАЗАРОВ мухбиримизга ана шулар ҳақида гапириб берди.

— Ўзбекистон Республикасининг «Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида»ги Қонунида сайлов комиссиялари тегишли ҳудудда ушбу қонун ижросини назорат этади, сайлов округлари тузади, депутатликка номзодларни рўйхатга олади, уларнинг сайлов кампаниясида иштирок этишлари учун тенг шароитларни таъминлайди дея таъкидланган. Вилоят сайлов комиссияси аъзолари айни пайтда бу муҳим вазифани изчил амалга ошириш тадбирларини кўрмоқдалар.

Ушбу сайловларнинг олдинги сайловларга нисбатан фарқи шундаки, илгари бир округдан атиги битта номзод кўрсатиларди. Унда табиийки сайловчи депутатни танлаб овоз бериш ҳуқуқидан маҳрум бўларди. Эндиликда эса у бир нечта номзоддан муносиб деб топган, танлаган кишисига овоз беради.

Вилоят сайлов комиссияси вилоят Кенгашига жами 263 нафар номзодни рўйхатга олди. 4 номзод ҳужжатларини белгиланган муддатларда топшира олмаганликлари сабабли рўйхатдан ўтказилмади.

Вилоят Кенгаши депутатлигига ҳокимият вакиллик органидан 60 нафар, Халқ демократик партиясидан 60 нафар, «Фидокорлар» миллий демократик партиясидан 59 нафар, «Ватан тараққиёти» партиясидан 40 нафар, «Адолат» социал-демократик партиясидан 24 нафар, «Миллий тикланиш» партиясидан 17 нафар, ташаббускор гуруҳдан 3 нафар номзод рўйхатга олинган.

Номзодлар рўйхатга олинган кундан эътиборан сайловолди ташвиқотини бошлаб юборишди. Айни пайтда 342 та сайлов участкасида изчил амалий тадбирлар амалга ошириляпти.

Вилоятдаги округ ва участка сайлов комиссиялари таркибига ўз ишини яхши биладиган, масъулиятни чуқур ҳис қила оладиган фуқаролар сайланганлар. Улар сайлов комиссиялари фаолиятини муваффақиятли олиб борадилар, деган умиддамиз.

«Халқ сўзи» мухбири
Сотим АВАЗ
суҳбатлашди.

ПУЛ МУОМАЛАСИНИ БАРҚАРОРЛАШТИРИШ — МУҲИМ МАСАЛА

Республика пул-кредит сиёсати комиссиясининг навбатдаги кенгайтирилган мажлисида Вазирлар Маҳкамасининг пул муомаласини барқарорлаштириш, нақд пул муомаласини тўғри ташкил этишга доир қарорларининг шу йилнинг октябр ойидаги ижроси, корхоналарда хорижий валюта тушумлари аҳволи ҳамда бошқа бир қанча муҳим масалалар муҳокама этилди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раиси, мазкур комиссия раиси Ф.Муллажонов бошқарган мазкур мажлисда ўтган ойда нақд пул маблағларини банк кассаларига жалб этиш кўрсаткичлари мамлакат миқёсида кўзда тутилган даражадан юқори бўлгани, ҳисобот даврида банклар кассаларига 3,7 миллиард сўм ёки 7,6 фоиз кўп нақд пул келиб тушгани таъкидланди.

Муомалага нақд пул чиқариш ҳажми Андижон ва Фарғона вилоятларидан ташқари қолган барча ҳудудларда кўзда тутилган даражадан паст бўлди. Тошкент шаҳрида эса муомаладан нақд пул олишга эришилди.

Мажлисда мутасадди раҳбарларнинг масъулиятсизлиги туфайли Андижон вилоятининг Шаҳрихон шаҳри ва Бўз, Жалолқудуқ, Избоскан, Улуғнор, Марҳамат туманларида ҳамда Фарғона вилоятининг Бешариқ, Ўзбекистон, Фурқат, Охунбобоев номли ва Тошлоқ туманларида муомалага нақд пул чиқариш кўрсаткичларининг уддаланмагани кескин танқид қилинди.

Шунингдек, Андижон ва Фарғона вилоятлари ҳудудий комиссиялари раҳбарларининг Республика пул-кредит сиёсати комиссиясининг шу йил октябр ойидаги мажлисида билдирилган танқидий мулоҳазалардан тегишли хулоса чиқариб олмагани ва муомалага нақд пул чиқариш ҳажмига доир кўрсаткичларнинг бажарилишини таъминлаш учун барча воситаларни ишга солмагани ҳамда бу борадаги юқорида номлари қайд этилган туманлар раҳбарларига нисбатан талабчанликни сусайтириб юборгани қайд этилди.

Мазкур ҳудудий комиссиялар раҳбарлари А.Тешабоев ва Ҳ.Ҳайдаров зиммаларига ҳудудий комиссиянинг навбатдаги мажлисларида тегишли кўрсаткичлар бажарилишини уддалай олмаган туманлар раҳбарларининг жавобгарлиги масаласини кўриб чиқиш ҳамда жорий йилнинг ноябр ойида нақд пул маблағларини банк кассаларига жалб этиш ва уни муомалага чиқариш ҳажми кўрсаткичлари бажарилишини таъминлаш учун барча чора-тадбирларни кўриш тавсия этилди.

Мажлисда Вазирлар Маҳкамасининг "Тўлов балансининг даромад қисмини тўлиқ ва ўз вақтида тўлдирилишини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори талабларига мувофиқ "Саноатқурилишбанк", "АБН Амробанк МБ Ўзбекистон" ҳамда "ЎТбанк" Ўзбекистон-Туркия қўшма банкларида экспорт-импорт шартномаларини ҳисобга олиш ишлари, хорижий валюта тушуми ва уни корхоналарнинг мажбурий сотуви аҳволи юзасидан ўтказилган текширувлар якунлари ҳам муҳокама қилинди. Ушбу банклар раҳбарлари зиммасига текширув давомида аниқланган камчилик ва тартиббузарликларни тўлиқ бартараф этиш ҳамда жорий йилнинг ноябр-декабр ойларида хорижий валютадаги экспорт тушумлари ҳажмини ошириш ва унинг мажбурий сотуви устидан таъсирчан назорат ўрнатиш вазифаси юклатилди.

Бундан ташқари, ҳудудий комиссиялар раҳбарларининг эътибори жойларда иш ҳақи тўловларининг ўз вақтида амалга оширилишини таъминлаш, бу борада муддати ўтган қарздорликларга йўл қўймаслик, айниқса, пенсия ва нафақалар ҳамда бюджет ташкилотлари ходимларига иш ҳақларининг ўз вақтида тўланиши юзасидан тегишли чоралар кўриш лозимлигига қаратилди.

(ЎзА)

Қутлаймиз!

ЖУРНАЛИСТЛАРГА БМТ МУКОФОТЛАРИ

Маълумки, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 1999 йилни Халқаро қариялар йили деб эълон қилган эди. Шу билан боғлиқ равишда, дунё миқёсида йил давомида муҳим дастурий тадбирлар амалга оширилди. Жумладан, БМТнинг Ўзбекистондаги ваколатхонаси республикамизнинг «Халқ сўзи» ва «Правда Востока» газеталари билан ҳамкорликда ана шу санага бағишлаб ижодий танлов эълон қилган эди.

Яқинда шу танловнинг якунлари чиқарилиб, республика матбуотида Халқаро қариялар йили муносабати билан чоп этилган энг яхши публицистик мақолалар муаллифлари БМТ ваколатхонасининг фахрий дипломи ва қимматбаҳо совғалари билан тақдирландилар. Мукофотларни БМТ ваколатхонасининг Ўзбекистондаги доимий вакили Павел Крал топширди.

Тақдирланганлар орасида бизнинг ҳамкасбларимиз Исмоил Сулаймонов («Халқ сўзи») ва Раим Фарҳодий («Народное слово») ҳам бор. БМТ ваколатхонаси мукофотларига Алла Клинова («Правда Востока»), таниқли ёзувчи ва журналист Хуршид Дўстмуҳаммад («Ҳуррият»), Нормўмин Очилов («Мулоқот»), Акбар Қосимов («Самарқанд»)лар ҳам сазовор бўлдилар.

Совринларни топшириш маросимида оммавий ахборот воситаларининг республика ижтимоий-маънавий ҳаётидаги ўрни ва роли, жумладан, БМТнинг инсонпарварлик дастурларини амалга оширишда ўзбек журналистларининг иштироки, бундай ҳамкорликни келгусида ҳам ривожлантириш билан боғлиқ масалалар бўйича фикр ва истаклар билдирилди.

Тезкор шарҳ

УКРАИНА: ЛЕОНИД КУЧМАНИНГ ИШОНЧЛИ ҒАЛАБАСИ

Ўтган якшанба куни Украинада президент сайловининг якуний босқичи бўлиб ўтди. Украина Марказий сайлов комиссиясининг маълумотига қараганда, сайловда амалдаги президент Леонид Кучма энг кўп овоз олишга муваффақ бўлган.

Тадбирда 74 фоиз сайловчи иштирок этди. Дастлабки натижаларга кўра, уларнинг 56,08 фоизи, яъни 15 миллион киши Леонид Кучма учун, қарийб 38 фоизи, яъни 10 миллион киши эса Украина коммунистлари йўлбошчиси Петр Симоненко учун овоз берган.

Марказий сайлов комиссиясининг маълум қилишича, Украинанинг ғарбий вилоятларида аҳолининг 90 фоизи Леонид Кучманинг президент бўлишини қўллаб-қувватлаган. П.Симоненко эса Қрим ва Черниговск вилоятида рақибини орқада қолдирган. Шуниси қизиқки, Черниговск вилояти Леонид Кучманинг туғилган юртидир. Бу ерда П.Симоненко учун сайловчиларнинг 55,55 фоизи овоз берган бўлса, 37,7 фоизигина ўз юртдошини қўллаб-қувватлади, холос.

Украинада президент сайлови натижалари узоғи билан тўрт-беш кунда расман эълон қилинади. Лекин, нима бўлганда ҳам, дастлабки натижаларнинг ўзи мамлакат раҳбари Леонид Кучманинг рақибидан қарийб 18 фоиз кўп овоз олганини кўрсатмоқда. Бу Леонид Кучманинг президентлик лавозимида қолиши учун етарлидир.

Марказий сайлов комиссия раиси М.Рябецнинг таъкидлашича, сайлов жараёнининг боришини назорат қилиш учун 38 мамлакатдан 575 нафар кузатувчи келган. Шунингдек, Европа Парламент ассамблеяси кенгаши ва бошқа кўплаб халқаро ташкилотлар вакиллари ҳам сайлов жараёнини кузатиб борди.

Украинада аввалги президент сайлови 1994 йили бўлиб ўтган эди. Ўшанда Леонид Кучма 52 фоиз овоз олиб, ғолиб келган эди. Бу гал эса у иккинчи муддатга сайланди.

Леонид Кучма сайлов арафасида ўзининг кейинги режалари ҳақида гапириб, агар ғалаба қозонса, мамлакатда иқтисодий ислоҳотларни давом эттиришини маълум қилган эди.

Леонид Кучмани Ўзбекистонда ҳам яхши билишади. Ўзбекистон мустақилликка эришгандан кейин дунёнинг кўпгина давлатлари қатори Украина билан ҳам самарали ҳамкорлик қилиб келмоқда. Кўпчилик сиёсатчилар мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий, сиёсий ва маданий ҳамкорлик стратегик даражага кўтарилганини таъкидлайди. Бунда давлат раҳбарларининг дўстлиги, бир-бирини яхши тушуниши ва ҳурматлаши ҳам аҳамият касб этаётир. Ўзбекистон билан Украина ўртасидаги ҳамкорликнинг тобора кенгайиб бориши айнан Леонид Кучма президентлик қилган даврга тўғри келади. Яқинда давлатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг Украинага буюрган давлат ташрифи икки мамлакат ўртасидаги анъанавий дўстлик муносабатларини янада юқори босқичга кўтарди.

Саидмурод РАҲИМОВ,
ЎзА шарҳловчиси.

ХАЛҚ СЎЗИ

РОСТ СЎЗ ҚАДРИ

Шафоатли истиқлолимиз 8 ёшга тўлди.

«Халқ сўзи» газетаси ҳам 8-ёшни бошидан кечирмоқда.

Демак, айтиш мумкинки, «Халқ сўзи» том маънода Истиқлол нашри, Мустақиллик фарзанди! Инчунун, у шу йиллар мобайнида шаклланди, тобланди, оёққа турди. Энг муҳими, ўз ўқувчисини топди.

Газета ҳозир ҳам Ҳуррият ва Эрк қўшиғини куйлаб, ҳар тонг хонадонимизга кириб бормоқда — Истиқлолнинг хуш неъмати бўлиб, Сизнинг яқин ҳамроҳингиз ва маслаҳатчингиз бўлиб, дардкашингиз ва дуогўйингиз бўлиб!

Биз Сиздай зукко ва донишманд газетхонни топиб хато қилмадик.

Сиз ҳам «Халқ сўзи»ни танлаб адашмадингиз.

Негаки, почтачи ҳар куни эшигингизни тақиллатганда, биласизки, «Халқ сўзи» Сизни йўқлаб келган бўлади, бир пиёла чой устида ҳар куни у билан гурунглашасиз. Зеро — у бир йилда Сизни 260 марта «безовта» қилади, 260 марта суюнтиради. Чунки «Халқ сўзи» мамлакатимизда ҳафтада 5 марта чиқадиган ягона газетадир.

Ҳурматли муштарийлар,
Муҳтарам тадбиркорлар,
Жаноби ҳокимлар!

Сиз газетамизнинг мазмун-мундарижасини яхши биласиз. Шундай бўлса-да, айтиб ўтиш жоиз. Президентимиз фармонлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари, Олий Мажлис томонидан қабул қилинган қонунлар ҳамда бошқа қатор норматив ҳужжатлар ва актлар, энг аввало, «Халқ сўзи»да нашр этилади. Сиз оҳори тўкилмаган, эндигина тандирдан узилган хушхабарларни ҳам ушбу нашрдан «истеъмол» қиласиз.

Маълумки, бугунги кунда ҳуқуқий демократик жамият қуриш йўлидан бормоқдамиз. Мамлакатимиз халқ хўжалигининг барча соҳаларида қонун устуворлиги кўзга ташланмоқда. Буни Сиз азизлардан келаётган мактублар ҳам исботлаб турибди. Бироқ бу дегани тўрачилик, суиистеъмолчиликлар бутунлай йўқолди, дегани эмас. Шу туфайли газетамиз қошида қалами ўткир журналистлардан иборат «Адолат» гуруҳи ишламоқда. Бирор сигнал тушгудек бўлса, бу гуруҳ ёнингизга бир зумда етиб боради. Улар масалани чуқур, ҳуқуқий жиҳатдан пухта таҳлил қиладилар ва Сизнинг ҳимоянгизда бўлишади. Чунки газета Сиз қўллаб-қувватлаётган Президент ва давлат сиёсатини очиқ-ойдин ва рўйирост айтиб келмоқда ва айтаверади ҳам!

Зеро, рост сўзнинг қадри баланд, қиммати улуғ бўлади. Рост сўзни енгиб бўлмайди!

Айни пайтда республикамизда 2000-йилда чиқадиган газета ва журналларга обуна давом этаётганлиги муносабати билан деймизки, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Вазирлар Маҳкамасининг нашри бўлган «Халқ сўзи» газетаси доимо Сизнинг хизматингизда.

Маънавий ҳамроҳ танлашда адашманг!

Нашримизнинг индексларини ёдда тутинг:

«Халқ сўзи» — 229,
«Народное слово» — 116.

Адолатли сайловлар — демократия кўзгуси!

ЎЗБЕКИСТОН ФИДОКОРЛАР МИЛЛИЙ ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ САЙЛОВОЛДИ ҲАРАКАТ ДАСТУРИ

Ўзбекистон Фидокорлар миллий демократик партиясининг сайловолди ҳаракат дастури Ўзбекистон Республикаси ижтимоий ҳаётининг барча соҳаларидаги мақсад ва вазифаларни қамраб олади.

Ҳаракат дастуридаги марказий ўринни қонунчилик, хусусий мулк ва шахс эркинлигининг дахлсизлиги ғояси эгаллайди.

Фидокорлар партияси ўз фаолиятида ижтимоий адолат, ҳалол меҳнат, дунёвий ҳаёт тарзи ва руҳий поклик ақидаларига асосланади, уларни ривожлантиради, бутун куч ва имкониятларини жамиятнинг ижтимоий-сиёсий тизимида гуманизм ва инсонпарварлик ғоялари барқарор бўлиш йўлида сафарбар этади.

Фидокорлар партияси ўсиб келаётган авлодни ўтмишга ҳурмат ва келажакка чуқур ишонч руҳида тарбиялаш борасида ўз масъулиятини ҳис этади.

Партия миллат ёшларининг ижтимоий-сиёсий жиҳатдан ҳушёр, маърифатли, билимдон ва маънавий баркамол бўлиб вояга етишларини таъминлашга интилади.

Мамлакат равнақи, жамият маънавиятининг юксалиши кўп жиҳатдан ёш авлоднинг интеллектуал салоҳияти, камолот даражасига боғлиқ эканлигини чуқур ҳис этади, ёшлар қобилиятини Ватан ва миллат манфаатларига йўналтиришни ўзининг асосий вазифаси, деб билади.

Фидокорлар миллий демократик партияси ҳар қандай экстремизм ва терроризмни кескин рад этади, уларга қарши аёвсиз кураш олиб боради. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ҳамда амалдаги қонунларга тўла амал қилинишини таъминлашга интилади.

Партиянинг сиёсий мақсади жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш сари дадил боришдир!

Бу эса ҳокимият барча тармоқларининг бир-биридан мустақил ҳолда иш юритиш тамойилининг мустаҳкамланишига, бошқарув тизимини такомиллаштиришга асос яратиб беради.

Шу мақсадда, партия қонун чиқариш жараёнини янада такомиллаштириш керак, деб ҳисоблайди.

Бу дегани қонунлар тўғридан-тўғри юқоридан қабул қилиниши эмас, аксинча мавжуд ижтимоий вазиятни ҳисобга олган ҳолда жамоатчиликнинг фикри ва манфаатлари асосида ишлаб чиқилиши зарур, деб билади. Шундагина фуқаролар қонунларнинг итоатгўй ижрочилари бўлиб қолмай, ўз вакиллари орқали уларнинг ишлаб чиқилишида фаол иштирок этади.

Меъёрий ҳуқуқий ҳужжатларнинг тайёрланиши, қабул қилиниши ва бажарилиши устидан кенг жамоатчилик ва халқ депутатларининг очиқ назорати амалга оширилишини таъминлашга партия ўз ҳиссасини қўшади.

ФМДП қонун устуворлиги заруриятидан келиб чиқиб фуқароларнинг ҳақ-ҳуқуқларини таъминлашда мавжуд суд амалиётини ислоҳ қилиш масаласини давлат сиёсати доирасига чиқаради.

Хусусан, ҳукм чиқарувчи судьяларнинг чинакам мустақиллигини таъминлаш, адвокатура тизимини кучайтириш, шунингдек, фуқаролар мурожаатларининг ўз вақтида ва одилона кўриб чиқилишида давлат органлари масъулиятини оширишни ҳуқуқий-демократик давлат пойдеворини яратиш сиёсатидаги кечиктириб бўлмас вазифалардан, деб ҳисоблайди.

Партия ҳар бир фуқаро тафаккурида суд ҳокимияти жазо эмас, балки фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилувчи, идеал деган тушунча қарор топишини таъминлаш учун бор куч-ғайратини ишга солади.

Партия қабул қилинган ҳар бир Қонунга доир ижроия ҳокимият органлари, вазирликлар томонидан ўз манфаатларини кўзлаган ҳолда қўшимча меъёрий ва қонуний ҳужжатларни ишлаб чиқиш амалиётига барҳам бериш учун курашади.

ФМДП порахўрлик, маҳаллийчилик, уруғ-аймоқчилик ҳамда бюрократик иллатларни янги жамият тараққиёти йўлидаги асосий тўсиқлардан, деб билади ва уларни бартараф этиш учун қонуний чора тадбирлар ишлаб чиқиш йўлида тинимсиз курашади.

Партия кенг жамоатчилик назорати ўрнатилишини эркин фуқаролик жамиятини барпо этиш асосларидан бири, деб билади.

Шу мақсадда у фуқароларнинг сиёсий-ҳуқуқий ва иқтисодий онгини шакллантириш ишида оммавий ахборот воситаларининг ролини ошириш ва улар мустақиллигини таъминлашга ҳаракат қилади.

Шу орқали миллатидан, ижтимоий келиб чиқишидан қатъий назар, ҳар бир фуқаро манфаати, ҳақ-ҳуқуқларининг ҳимоя қилинишига интилади.

ФМДП «кучли давлатдан кучли фуқаролик жамияти сари» ғоясини илгари сурган ҳолда ҳокимият ваколатлари босқичма-босқич нодавлат ва жамоат ташкилотлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари зиммасига ўтиб боришини таъминлашни устувор йўналишлардан бири, деб ҳисоблайди.

Партия маҳаллий ҳокимият идоралари ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларининг самарали фаолият кўрсатиши, хусусан уларнинг даромад манбаларининг мунтазам кенгайиб бориши ва улардан фойдаланишнинг таъсирчан механизмини яратишни ҳал қилувчи омил сифатида кўради.

ФМДП ҳокимият халқ иродасини ифода қилиши зарур ва унинг олдида жавобгар, деб билади.

Бунинг учун барча даражадаги ижроия ҳокимияти устидан жамоатчилик назоратини кучайтириш, аввало, сайлаб қўйилган ваколатли халқ депутатлари олдида уларнинг ҳисобот бериши тамойилининг тўлиқ қарор топиши учун курашади.

Иқтисодий соҳада Фидокорлар миллий демократик партияси мамлакат иқтисодиёти ва хўжалик масалаларининг стратегик кўлами давлат ташаббуси билан белгиланиши тарафдори ва шу билан бирга эркин бозор муносабатлари унинг асосий таянчи деб билади.

Партия амалдорларнинг хўжалик субъектлари фаолиятига ғайриқонуний аралашувини иқтисодий соҳадаги тўрачилик ва коррупцияни келтириб чиқарувчи омилларга қарши қонунчиликни мустаҳкамлаш учун қаттиқ курашади.

Партия бюджетни аҳолининг долзарб эҳтиёжларига йўналтириб, демократия асосида шакллантириш ва тақсимлаш таклифини илгари суради.

Бюджет ижроси ошкоралик тамойили асосида Олий Мажлис назоратида бўлишини қўллаб-қувватлайди.

Партия жамоатчилик ишончини қозона оладиган ва мижозлар талабига жавоб беришга қодир банк тизимини шакллантириш тарафдори.

Шунингдек, банк тизими солиқлар, йиғимлар ва тўловларни назорат қилиш каби ноўрин функциялардан холи бўлиши шарт.

Партия тадбиркорларга давлат тузилмалари томонидан ноқонуний тарзда етказилган зарарни ундириш, хўжалик қонунбузарликларини жазолаш механизмини соддалаштириш бўйича ўз таклифларини ишлаб чиқади.

Партия хомашё ресурсларини самарасиз сарфлашни танқид остига олади. Жаҳон бозорида рақобат қила оладиган маҳсулотлар ишлаб чиқарадиган корхоналарни кўпайтиришни эса қўллаб-қувватлайди.

Бу борада хорижий инвесторлар учун барқарор кафолатланган инвестицион иқлимни юзага келтириш тарафдоридир.

Партия қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ноўрин тақсимлаш, меҳнат унумдорлигига путур етказадиган мажбурий усулларни қўллаш ва хўжалик тузилмаларидаги яккаҳокимлик билан келиша олмайди.

Партия очиқ, эркин бозорни шакллантириш, йирик ва майда хорижий компанияларнинг сармояларини тўғридан-тўғри халқ хўжалигига жалб этиши учун ўрта ва кичик бизнес вакилларига шароит яратишга эришишни ўзининг муҳим вазифаларидан бири деб билади.

Партия маҳсулотларни экспорт ва импорт қилиш жараёнидаги бюрократик тўсиқларга қарши ташқи иқтисодий фаолиятнинг эркинлашуви йўлида бетиним кураш олиб боради.

Партия хусусий мулк дахлсизлигини, унга эгалик туйғуси муқаддаслигини ҳамиша ҳурмат қилади.

ФМДП тадбиркорликни, айниқса кичик ва ўрта бизнесни мамлакат иқтисодий тараққиётининг асоси деб ҳисоблайди ҳамда мулкка бўлган муносабатни тубдан ўзгартириш, чинакам мулкдорлар синфини шакллантириш учун уларнинг мавқеи ва ҳуқуқлари қонунлар асосида мустаҳкамланиши ва кафолатли ҳимоя қилиниши лозим деб билади.

Партия пул, валюта муомаласига ва хўжалик субъектлари молиявий фаолиятига доир қонунларни такомиллаштириш учун тегишлича ўз таклифларини ишлаб чиқади.

Партия деҳқоннинг ўзи етиштирган маҳсулотга ҳақиқий хўжайин бўлиши, у етиштирган маҳсулотлар нархи адолатли тарзда бозор муносабатларидан келиб чиқиб, шартнома асосида белгиланиши, деҳқонга кафолатланган иқтисодий рағбатлантирувчи шарт-шароитлар барпо этилиши учун курашади.

Бунинг учун деҳқон ва фермерларнинг ер мулкига эгалик ҳуқуқини ҳимояловчи, уларнинг ишлаб чиқариш воситалари ва бошқа мол-мулк турларини мерос қилиб олишини кафолатловчи тизимни барпо этиш муҳим деб ҳисоблайди.

ФМДП иқтисодиётда ҳақиқий рақобат муҳитини шакллантириш мақсадида барча соҳалардаги монополия тузилмаларини тугатиб бориш учун ҳам қонунчилик, ҳам амалий чора-тадбирлар асосида курашади.

Миллий иқтисодиёт тараққиётига ҳисса қўшадиган рақобатбардош тижорат банкларини вужудга келтириш учун уларнинг мустақил иқтисодий ва молиявий фаолияти имкон берувчи ҳуқуқий ва амалий асосларини ишлаб чиқаришни партия кечиктириб бўлмас вазифалардан деб билади.

Айни пайтда партия экспорт давлат томонидан иқтисодий рағбатлантирилиши ва қўллаб-қувватланиши лозим деб ҳисоблайди.

Ижтимоий соҳада партия янги иш ўринларини барпо этиш ва фаровон ҳаёт учун курашиш сиёсатини олиб боради!

Шу мақсадда партия ишлаб чиқаришни барқарорлаштириш, уни мунтазам ривожлантириб бориш, аҳолининг кам таъминланган қатламини давлат томонидан қўллаб-қувватлашни кучайтиришни муҳим омил, деб билади.

Ишсизлик ва уни келтириб чиқарувчи омилларни бартараф қилиш, меҳнат бозорини шакллантириш, аҳолининг иш билан бандлигини таъминлаш учун кураш олиб боради.

Партия ижтимоий муҳофазага муҳтож қатламларга маблағлар ва молиявий ёрдамларни оқилона тарзда ажратиш мақсадида унинг тартиби аниқ мезонлар асосида бўлиши ва тақсимланиши устидан қаттиқ назорат ўрнатилиши керак, деб билади.

ФМДП жамиятимиз асоси бўлган оилага, оналик ва болаликни муҳофаза қилишга қаратилган давлат сиёсати йўналишларини такомиллаштириш зарур, деб ҳисоблайди.

Ногиронлар ва қариялар моддий аҳволининг яхшиланишини бу йўналишдаги энг долзарб масала сифатида кўтаради.

Партия жамиятда ички қўрқув, итоатгўйлик, боқимандалик, лоқайдлик каби иллатлардан халос бўлган баркамол шахсларнинг етишиб чиқишига интилади.

Янгича фикрловчи ва фаолият кўрсатувчи ёшларни камол топтириш, миллий тараққиётимизнинг пировард мақсадларидан бири, деб ҳисоблайди.

Бу йўлда мукаммал давлат дастурини ишлаб чиқиш ва молиявий таъминлашни кафолатловчи тизим яратиш ташаббуси билан чиқади.

Фидокорлар партияси аёлларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини оширишдан манфаатдордир. Шу мақсадда уларнинг жамият ва давлат бошқарувининг барча даражадаги бўғинларида иштирок этишини қўллаб-қувватлайди.

Шу маънода уларнинг тадбиркорлик, хусусан, хизмат кўрсатиш ва ишлаб чиқаришга асосланган кичик бизнес турлари билан шуғулланишлари учун зарур имконият ва шарт-шароитларни юзага келтириш партия фаолиятининг муҳим йўналишини ташкил этади.

ФМДП аёлни она, тарбиячи, миллатнинг келажагини белгиловчи ёш авлод мураббийси деб билади.

Шундай экан, кенг дунёқарашли, билимли, маърифатли аёллар Ватан, миллат тараққийсини таъминлашда ҳал қилувчи аҳамиятга эга.

ФМДП мамлакатда меҳнат муҳофазасини таъминлаш ва халқни мунтазам равишда иқтисодий рағбатлантириш сари боради.

Маънавий соҳада ФМДП ёши ва миллатидан, дини ва эътиқодидан қатъий назар, эркин фикрловчи, миллат ва Ватан қисматини ўз қисмати деб билувчи, жонкуяр, ҳақиқий маънода очиқ демократик жамият қуришга интилувчи фидойи инсонларни ўз атрофида жипслаштиради.

Фидокорлар партиясининг мафкуравий негизи ҳақиқатдир!

Фидокорлар партияси бошқалар қобилияти, меҳнат ҳисобига дабдабали турмуш тарзини кечиришга одатланган маънавий қашшоқ инсонларни кескин қоралайди. Аҳолининг бундай шахсларнинг ишларига икки андозали муносабатда бўлиш каби қолипга тушиб қолган, миллий қадриятларимизга путур етказувчи иллатларни мавжуд ижтимоий психологиядан бутунлай йўқ қилиш тарафдори.

Баркамол шахс тарбияси – мамлакат тараққиётининг бош шарти.

Шунга кўра партия ёш авлодни буюк аждодларимизнинг бой илмий-ижодий меросларини чуқур ўрганиш, уларнинг илғор қарашларидан жамият маънавиятини юксалтиришда фойдаланиш руҳида тарбиялаш ишини устувор вазифалардан, деб билади.

Бинобарин, Ватан, миллат равнақи билан боғлиқ муҳим ислоҳотлар ривожини фидойи инсонлар фаолиятисиз тасаввур ҳам этиб бўлмайди.

Партия чинакам тараққиётга, жамият маънавиятининг юксалишига фақат эркин фикрловчи, ҳаётга мустақил назар ташлайдиган, инсонийлик бурчи ва Ватан олдидаги масъулиятини теран ҳис қиладиган баркамол шахслар орқалигина эришиш мумкин, деб ҳисоблайди.

Улар фаолиятининг самарадорлигини ошириш, ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш, жамиятимизда кечаётган ислоҳотлар жараёнидаги фаол иштирокини таъминлаш – партиянинг асосий вазифаларидандир.

Фидокорлар партияси халқимизнинг кўп минг йиллик маънавий-маданий мерос, миллий анъаналарни ва урф-одатларини асраб авайлашга содиқ қолган ҳолда, улар асосида ёш авлодни умумбашарий қадриятларга ҳурмат руҳида камол топтиришни мақсад қилиб олади.

Шу маънода ҳар бир фуқаро тафаккурида, миллатидан, эътиқодидан қатъий назар «Ўзбекистон – ягона Ватан, бу туйғу мен учун муқаддасдир» – деган тушунчанинг қарор топишини таъминлашга интилади.

Бунда миллатлараро тотувлик, бирдамлик ғояларига таянади.

Партия бутун Ўзбекистон халқининг ягона оила сифатида тинч ва аҳил яшаш шартларини амалга ошириш йўлидан боради.

Фидокорлар партияси ўз сиёсатида миллий истиқлол ғоясини ифода этади ва ҳар бир фуқаро онгида олий мақсадимиз – демократик жамият қуришга бўлган ишончни мустаҳкамлашга интилади.

Фидокорлар партияси барча соғлом кучларни жамиятимизнинг иқтисодий, сиёсий, ижтимоий ва маънавий тараққиётини таъминлаш мақсадида бирлашишга чақиради.

Бу иш осон кечмайди. Энг муҳими – ҳамжиҳатликда, Ўзбекистонда яшаётган халқларнинг фидойи кучлари кўмагида ушбу ниятлар амалга оширилиши мумкин.

Фидокорлар партияси миллий юксалишга, ҳаётни, жамиятни уйғотишга бел боғлаган ва шунга қодир фидойи инсонлар партиясидир.

У Сизнинг хоҳиш-иродангизга, мақсад-маслагингизга муносиб сиёсий кучдир.

ЎЗБЕКИСТОНДАГИ БЎЛАЖАК САЙЛОВЛАР АРАБ ЖАМОАТЧИЛИГИ ЭЪТИБОРИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси, шунингдек Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайловлар мустақил мамлакатимиз ҳаётида муҳим сиёсий-ижтимоий воқеадир. Шу боис унга хорижий давлатларда ҳам катта эътибор қаратмоқдалар. Хусусан, Саудия Арабистонида чиқадиган «Ар-Рияд» газетаси «Ўзбекистон: Президент сайловларида иштирок этиш учун бешта партия рўйхатдан ўтказилди» сарлавҳали ахборот чоп этди. Унда Марказий сайлов комиссияси мажлисидан олинган маълумотлар эълон этилган.

Миср Араб Республикаси Қоҳира университетида эса республикамизда сайловлар ўтказилиши муносабати билан «Ўзбекистонда сайловлар»мавзуида давра суҳбати бўлиб ўтди. Унда Миср давлат ва жамоат арбоблари, илмий муассаса ва олий ўқув юртлари вакиллари, олим, ёзувчи, шоир ва журналистлар иштирок этди.

Давра суҳбатида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси, давлатимизнинг сайловга алоқадор қатор қонунларининг ижроси ва уларнинг дунёда эътироф этилган халқаро тажриба, тартиб ва қоидалар билан ҳамоҳанглиги ҳақида сўз юритилди.

Суҳбатда Қоҳира университети ҳуқуқшунослик факультетининг профессорлари, президент ва парламент сайловларининг назарий ва амалий масалалари бўйича йирик мутахассислар Маъмун Салама, Ҳасанейн Убайд, Суад аш-Шарқавий сўзга чиқдилар. Улар Ўзбекистонда мустақиллик йиллари давомида амалга оширилаётган ислоҳотларни диққат билан кузатаётганликларини таъкидлаб, ўтган давр мобайнида мамлакатда янги давлатчиликни бунёд этиш, ҳақиқий миллий парламентаризмни вужудга келтиришда катта ютуқларга эришилганлигини мисоллар билан асослаб бердилар. Янги парламент сайловлари арафасида Олий Мажлис томонидан қабул қилинган барча қонунлар давлат суверенитетини мустаҳкамлаш, халқ турмуш фаровонлигини янада ошириш, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини кафолатли ҳимоя қилиш каби ғоялар билан йўғрилганлиги ва бу ҳужжатлар халқаро андозаларга мос келиши таъминланганлиги мамнуният билан қайд этилди.

Миср Араб Республикаси Халқ мажлиси депутати, парламент халқаро алоқалари ҳайъатининг раиси, д-р Муҳаммад Абдил Илоҳ Ўзбекистон Марказий Осиё минтақасининг етакчи давлати даражасига кўтарилганини таъкидлаб ўтди.

– Ушбу мамлакатда аср охирида рўй бераётган халқаро аҳамиятга молик демократик ўзгаришларнинг ёрқин намуналарини кўриш мумкин. Жамиятнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида демократик институтларни шакллантириш, ҳуқуқий давлатни барпо этиш борасида Ўзбекистонда амалга оширилаётган ишлар дунёнинг жуда кўп давлатлари учун ибратлидир. Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига сайлов кўппартиявийлик асосида ўтказилиши бу ерда чинакам парламентаризм қонунларига жавоб берувчи янги халқ ҳокимияти яратилганидан далолат беради, – деди мисрлик таниқли давлат ва жамоат арбоби, д-р М.Абдил Илоҳ.

Суҳбатда шунингдек, «Ал-Аҳром», «Ал-Гумҳурия» газеталари, «Нисф уд-Дунё» журнали, Мисрдаги Осиё илмий-тадқиқот маркази, Айн-Шамс университети, «Юнимебель» акционерлик ширкати раҳбар вакиллари сўзга чиқдилар.

«Жаҳон»АА.

Ўтаётган ҳар бир кун бизни мустақил мамлакатимиз ҳаётидаги муҳим ижтимоий-сиёсий воқеа саналмиш Республика парламенти ва маҳаллий Кенгашларга бўладиган сайловларга тобора яқинлаштирмоқда. Ана шу сайловларнинг уюшқоқлик ва кўтаринкилик билан ўтиши, фуқароларнинг нечоғли сиёсий фаоллик намойиш этишлари, аввало, сайловолди ташкилий-тайёргарлик ишларининг пухта амалга оширилишига ҳам боғлиқ, албатта. Шу маънода, жойлардаги сайлов фаоллари зиммасига ҳам улкан масъулият юкланган. Хусусан, Дўстлик туманидаги республика Олий Мажлисига сайлов ўтказувчи 70-Мирзачўл сайлов округига қарашли 297-Саритепа сайлов участкасида ҳам ушбу муҳим тадбирларга қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Бу ҳудуддан жами 1777 нафар сайловчи овоз бериши лозим. Асосан, дала меҳнаткашларидан иборат бўлган ана шу одамларга бу галги сайловларнинг мазмун-моҳияти, унинг мамлакатимиз келажаги ва одамлар ҳаётидаги аҳамиятини янада теранроқ англатиш учун зарур чоралар кўрилмоқда. Муҳими, сайловчиларнинг ўзлари ҳам бўлажак сайловларга нисбатан катта қизиқиш билан қарашмоқда.

СУРАТДА: 297-Саритепа сайлов участкаси раиси Ҳаким Избосаров ҳузурига ташриф буюрган сайловчилар Хосият Абдукаримова, Мамаражап Қодиров ва Иззатой Идибоевалар билан суҳбатлашмоқда.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

ЭРТАНГИ ТАҚДИРИМИЗ

Тошкент шаҳар Беруний номли маҳалла оқсоқоли, Марказий сайлов комиссияси аъзоси Саидnaби Саидкаримов билан суҳбат

— Сиз узоқ йиллардан бери бошчилик қилиб келаётган, асосан зиёлилар истиқомат қиладиган маҳаллада сайловга тайёргарлик қандай кечяпти?

—Ҳа, бизнинг маҳаллада умрларини илму фан, таълим-тарбия соҳалари билан боғлаган кишилар кўпчиликни ташкил қилади. Мустақил мамлакатимизда кечаётган ижтимоий-сиёсий ўзгаришлар аҳамиятини уларга тушунтиришнинг ҳожати йўқ. Шу сабаб, Ўзбекистон Республикаси Президенти, Олий Мажлис ва халқ вакиллик органларига сайловлар эълон қилиниши билан маҳалламизда бу ўта муҳим сиёсий тадбирга ҳозирлик бошлаб юборилди. Энг аввало, сайловчиларнинг ҳуқуқ ва бурчлари ҳақида суҳбатлар ўтказилди.

Дарҳақиқат, бу сайловлар Истиқлол йиллари мобайнида ҳуқуқий фуқаролик жамиятини барпо этиш борасида орттирган тажрибамизни, демократик тамойиллар ҳаётимизга чуқур кириб бораётганини, фуқароларимизнинг сиёсий-ҳуқуқий онгини кўрсатадиган катта синовдир. Буни ҳис этган маҳалла зиёлилари қаерда бўлишмасин, меҳнат ва ўқув жамоасидами, тўйдами, чойхонадами, албатта бўлажак сайловларга алоҳида эътибор қаратмоқдалар. Маҳалламизда жойлашган 12-Қорақамиш сайлов округи идораси ҳамиша фуқаролар билан гавжум. Назаримда, сайловларга ҳозирлик кўриш жараёни қонунларда белгилангани дек изчил ўтиб боряпти.

— Саидnaби ака, сиз Марказий сайлов комиссиясининг аъзоси сифатида депутатликка номзодлари кўрсатилган кишиларга қандай талаблар қўйган бўлардингиз?

—Биз халқимизнинг асл фарзандларини танлаш пайтида унинг Олий Мажлисдаги фаолиятда янги қонунлар муҳокама қилиниб, қабул этилаётганда бу номзод ўз овозига эга бўладими, ўз таклиф-мулоҳазаларини кўпчиликка маъқул қила оладими, деган саволлар нуқтаи назаридан ёндошиш лозим. Юқорида сайлов ўзига хос синов дедик. Бу бизнинг сиёсий фаолиятимиз, ҳуқуқий билимларимиз учун ҳам бир имтиҳондир. Айни пайтда бу сайловлар биз фуқароларга ўз эртасини, авлодлар келажагини белгилашда иштирок этиш учун берилаётган катта имконият эканлигини англаб етишимиз зарур. Ўз эртаси ҳақида қайғурадиган, Ватани равнақини хоҳлайдиган фуқаро бу имкониятдан тўғри фойдаланади.

— Сайловчининг бурчи ҳақида қандай фикрдасиз?

—Бу йилги сайловнинг ўзига хос хусусияти шундаки, депутатликка номзод кўрсатиш ҳуқуқига сиёсий партиялар ва ҳокимият вакиллик органлари билан бирга сиёсий партия аъзоси бўлмаган оддий фуқаролар ҳам эга бўлдилар. Бу кучли давлатдан кучли фуқаролик жамиятига ўтишдаги катта қадамдир. Сайловлар жараёнида ҳар бир фуқаро сиёсий билим, тушунчасини намоён этиб, ҳар бир ишга онгли муносабат билдиргандагина жамиятда демократик жараённинг рўёбга чиқиши тезлашади. Сайловолди жараёнида ҳам ҳар биримиз янгиликларни ўқиб-ўрганиш, сиёсий онг даражасини ошириш, маънавиятимизни янада бойитиш имкониятига эгамиз. Демак, демократиянинг энг асосий ва энг муҳим белгиси ҳисобланган сайлов даври изланиш, ташаббус ва фаоллик зарурлигини тақозо этади.

Жамиятимиз тараққиётини тезлаштириш ва жадаллаштиришнинг иқтисодий ва сиёсий омиллари сингари ўта зарур бўлган яна бир муҳим шарти, асоси бор. Бу юксак маънавият ва маърифатга эришишдир. Бошқача айтганда, сайловчининг маънавий-маърифий камолотидир.

Сайловолди учрашувларида, маҳаллада ташкил қилинаётган йиғинларда фуқароларимизга шуни тушунтиришимиз керакки, келажакда буюк давлат эгаси бўладиган комил инсонни тарбияламасдан туриб олға томон ривожланиш, мустақиллик муаммоларини ижобий ҳал этиш, иқтисодий ва сиёсий ислоҳотларни амалга ошириш, Ўзбекистонни буюк давлатга айлантириш мумкин эмас. Шунинг учун ҳам маданият ва маънавиятнинг жамият тараққиёти, шахс камолотидаги роли ва аҳамияти иқтисодий-сиёсий омиллардан сира кам эмас. Шундан келиб чиқадики, сайловчи ўзи танлаган номзодга шунчаки овоз бермайди. У мустақил Ватанимизнинг улуғвор режаларини амалга оширишга интиладиган, фидойи, жасур, мустаҳкам орзу-ниятли, зарур бўлганда Ватан учун, халқ учун жонини ҳам аямайдиган номзодга овоз бериши лозим.

Ватан келажаги, эл-юрт тақдири ҳал бўлаётган пайтда ҳар бир сайловчи фуқаро ўз сиёсий ва ҳуқуқий билимларини ишга солмоғи керак. Фаолликни, ҳушёрликни ошириш керак. Токи у овоз берган номзод — яъни эртанги депутат эл орзу-ниятларини амалга оширсин, келажаги буюк Ватанимиз истиқболи учун бел боғлаб хизмат қила олсин. Ана, шунда халқимизнинг энг ўткир, энг олди фарзандлари Парламентдан жой олади.

Суҳбатни «Халқ сўзи» мухбири А. АБДУБАННОПОВ олиб борди.

СУД ҲОКИМИЯТИ: МУСТАҚИЛЛИКНИНГ МАШАҚҚАТЛИ ЙЎЛИ

Ўзбекистон мустақиллигининг ўтган йиллари мобайнида ҳуқуқий тизимни ислоҳ этиш, фуқароларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида кўпгина ишлар амалга оширилди.

Шубҳасиз, бу ислоҳотларнинг пойдеворига Конституциямизда асос солинган. Ғурурланиб айтишимиз мумкинки, бизнинг Конституциямиз нафақат халқимизнинг дунёқарашига, балки эътироф этилган халқаро ҳуқуқ меъёрларига ҳам мос келади. Қонунларимиз тартибга солиниб, Олий Мажлис томонидан жиноят, фуқаролик ва бошқа кодекслар шаклида қабул қилинди.

Шу билан бир қаторда, мамлакатимиз Президенти бир неча бор адолатли равишда таъкидлаб айтганларидек, суд-ҳуқуқ соҳасидаги ислоҳотларни амалга ошириш сусткашлик билан бормақда, янги қонунларни тайёрлаш ва қабул қилиш жараёни ҳаётдан орқада қолмоқда.

Маълумки, инсонпарвар, демократик, ҳуқуқий давлат барпо этиш жамиятимизнинг стратегик бош мақсадидир. Бу вазифа Конституциямизда қўйилган ва у умуммажбурий кучга эга.

Ҳуқуқий давлат деганда нимани тушунамиз? Ҳуқуқий давлатнинг кўпчилик томонидан эътироф этилган асосий белгиси — бу, ҳар бир фуқаронинг эркин ва мустақил судда давлат ёки бошқа бирон шахс томонидан бузилган ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш имкониятидир.

Конституциямизда ушбу тамойил ўз ифодасини топиб, унинг 44-моддасида **«ҳар бир шахсга ўз ҳуқуқ ва эркинликларини суд орқали ҳимоя қилиш, давлат органлари, мансабдор шахслар, жамоат бирлашмаларининг ғайриқонуний хатти-ҳаракатлари устидан судга шикоят қилиш ҳуқуқи кафолатланади»** деб кўрсатилган.

Суд-ҳуқуқ соҳасидаги ислоҳотларни амалга оширишга, мустақил суд ҳокимиятининг шаклланишига қандай сабаблар халақит бермоқда?

Бизнинг фикримизча, бунинг бош сабаби кўпгина юристлар ва айрим раҳбарларнинг онгида ҳамон сақланиб келаётган совет тузумига хос давлат ва ҳуқуқ тўғрисидаги коммунистик ақидадир. Бу ақидага кўра, судлар — бўйсунувчи, ҳисоб берувчи ва жазоловчи орган, деб қаралар эди.

Кўпчилик сўздагина судларнинг мустақиллиги ҳақидаги ғояларни маъқуллаганлари ҳолда, аслида, жамиятимиз бундай даражага ҳали етишмаган, судьялар тайёр эмас, кўп хатоларга йўл қўймоқдалар, шунинг учун уларни бошқариш ва устидан назорат олиб бориш зарур, деган эски ёндошувдан воз кечолмай келяпти.

Бундай маъмуриятчилик билан мутлақо келишиб бўлмайди. Аслида эса, бундай шахслар судларнинг устидан ҳукмронлик ваколатларини қўлдан беришни хоҳламаяптилар, мустақил суд эса фақат қонунга бўйсунади.

Судьяларнинг касбий малакаси, қарашларининг суд этикаси талабларига жавоб бериши масаласига келсак, булар бизнинг фикримизча, суд тизими доирасида ҳал этилиши лозим.

Суд ҳокимиятининг мустақиллигини қарор топтиришга монелик кўрсатаётган ҳолатлардан яна бири тармоқлар бўйича шу пайтгача мавжуд айрим қонунларнинг Конституцияга номувофиқлигидир.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 107-моддасига биноан, туман ва вилоят судлари 5 йил муддатга тайинланади. «Судлар тўғрисида»ги Қонуннинг 63-моддасида кўрсатилишича, туман ва вилоят судлари судьялари Олий суд Раисининг хулосасига асосланган адлия вазирининг тақдимномасига биноан тайинланади. Шундай қилиб, амалда судьяликка номзодларни танлаш ва тақдим қилиш Адлия вазирлиги ва унинг жойлардаги органларининг ихтиёрида қолмоқда.

Бундай ҳолат Конституциянинг 11- ва 106-моддаларига тўғридан-тўғри зид деб ўйлаймиз, чунки ушбу моддаларда давлат ҳокимиятининг тизими қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятига бўлиниши, суд ҳокимиятининг қонунчилик ва ижрочилик ҳокимияти, сиёсий партиялар ва бошқа жамоатчилик уюшмаларига тобе бўлмай, мустақил ҳолда иш юритиши каби ўта муҳим принциплар ўз ифодасини топган.

Конституциянинг 16-моддасига биноан, бирорта ҳам қонун ёки бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжат Конституция меъёрлари ва қоидаларига зид келиши мумкин эмас. Шунинг учун ҳам «Судлар тўғрисида»ги Қонуннинг юқорида келтирилган меъёрлари Конституцияга номутаносиб деб топилиши ва бекор қилиниши лозим.

Бу қонуннинг бир қатор бошқа моддаларини ҳам Конституциянинг руҳи ва принципларига мос эмас, деб ҳисоблаймиз. Масалан, «Судлар тўғрисида»ги Қонуннинг 10-моддасига асосан, Адлия идоралари судларнинг ташкилий ишларини текширадилар, уларнинг ҳисоботини эшитадилар, одил судловга баҳо берадилар. Бу ҳолат суд фаолиятига ғайриқонуний аралашишдан бошқа нарса эмас.

Бундан ташқари, адлия бошқармаларининг бошлиқларига судьяларга нисбатан интизомий иш қўзғатишдан тортиб, то унинг ваколатини тўхтатиш, ҳатто лавозимидан бўшатиш масаласини қўйиш ҳуқуқи берилган. Бу ўринда шуни таъкидлаш лозимки, дунёнинг тараққий этган демократик-ҳуқуқий давлатларида ижро ҳокимиятнинг органларига судларнинг устидан бундай ҳукмронлик қилиш ваколати берилмаган.

Судлар ҳақидаги мазкур қонуннинг камчиликлари уни тайёрлаш жараёнида, концептуал жиҳатдан етарли асослантирилмаганлиги оқибатида келиб чиққан. Натижада, ушбу қонуннинг баъзи моддалари худди шу қонуннинг бошқа моддаларига мантиқан зид бўлиб қолган. Масалан, қонуннинг 67-моддасига биноан, барча судьялар бир хил мақомга эгадирлар ва фақат ваколатлари ҳамда ҳуқуқ доираси бўйича ўзаро фарқланадилар. Лекин, умумий судларга кадрлар танлаш ва бошқа ташкилий тарздаги ваколатлар Адлия вазирлигига берилган бўлса, хўжалик судларига нисбатан айни шу ваколатларни Олий хўжалик суди амалга оширади.

Шундай қилиб, хўжалик судларининг судьялари умумий суд судьяларига қараганда кўпроқ мустақилликка эгадирлар, ваҳоланки умумий судлар хўжалик судларига қараганда анча муҳим жиноий ва фуқаролик ишларини кўради.

Бу жиддий муаммони бартараф қилишнинг ягона йўли Олий суднинг қошида Олий хўжалик судидаги каби тегишли ваколатларга эга бўлган бошқарма ташкил қилишда, деб ўйлаймиз.

Маълумки, судьяларнинг мустақиллигини таъминлаш уларнинг сайланиш ва тайинланиш муддатларига ҳам боғлиқ. 1992 йил декабр ойигача судьяларнинг ваколат муддати 10 йилдан иборат бўлган. Афсуски, бу муддат 5 йилга қисқартирилди ва бу ўзгаришни асословчи ҳеч қандай далил ҳам келтирилмади. Депутатлик муддати судьяларни тайинлаш муддати билан бир хил бўлиши керак, деган мулоҳаза билан эса келишиб бўлмайди, чунки гап давлат ҳокимиятининг турли тармоқлари ҳақида кетмоқда. Айниқса суд органи алоҳида хусусий давлат фаолияти билан шуғулланиши эътиборга олиниши керак.

Бу ерда гап бизнинг республикамиз қурилишига қатъият билан киришган демократик-ҳуқуқий давлатга хос бўлган одил ва мустақил иш юритувчи суд тузимини яратиш устида кетяпти.

Бу муаммони ҳал қилишнинг бошқа давлатларнинг тажрибаси кўрсатиб турган энг мақсадга мувофиқ йўли судьянинг чекланмаган муддатга тайинланишидир. Мабодо, кенг жамоатчилик бундай қарорга етарли даражада ҳали тайёр бўлмаса, у ҳолда 1992 йилгача мавжуд бўлган қоидага амал қилиб, судьяларнинг ваколатини 10 йиллик муддатга белгиланиши қоидасини тиклаш лозим, деб ҳисоблаймиз.

Табиийки, юқорида айтилган мулоҳазалардан у ёки бу судья қонунни бузган тақдирда унинг жавобгарликка тортилиши мумкин эмас, деган маъно келиб чиқмайди. Чунки қонунларимизда бу масала бўйича зарар чора-тадбирлар аллақачон кўзда тутилган.

Судьяларнинг моддий таъминоти масаласини ҳам жиддий қайта кўришга тўғри келади. Бу масала моҳият эътибори билан юқорида тилга олинган икки масаладан кам аҳамиятли эмас. Барча ривожланган мамлакатларда, масалан, Олий суд Раисининг маоши давлатнинг энг юқори мансабдор шахслари маошларига тенглаштирилган. Кўп давлатларда бу масала шу даражада муҳим ҳисобланадики, судьянинг маоши миқдори ҳатто Конституцияда кўрсатилган. Мисол учун, Ҳиндистон Конституциясида Олий суд Раисининг бир ойлик маоши 5 000 рупий деб белгиланган. Шу билан бирга, албатта, бизнинг судьяларимиз давлатнинг ҳозирги иқтисодий имкониятларини тушунишлари керак.

Ҳозирча, иқтисодий сабабларга кўра, суд фаолиятидаги яна бошқа бир қатор масалалар ўз ечимини топмаяпти. Умумий судлар судьяларининг зиммасидаги иш ҳажми нисбатан анча салмоқли. Ҳар ойда битта судья ўрта ҳисобда 75 тадан ортиқ жиноят, фуқаролик, маъмурий ишлар ва бошқа материалларни кўриб чиқмоқда. Таққослаш учун айтиш мумкинки, ҳозир ҳар бир терговчи, штат масаласи тўғри ҳал қилинганлиги сабабли (ҳамма соҳалар бўйича) ойига ўрта ҳисобда 1,5-2 тадан ишни судга оширмоқда.

Шунинг учун ҳам судьялар Президент Ислом Каримовнинг судьяларни ихтисослаштириш зарурлиги ҳақидаги таклифини катта қониқиш ва миннатдорчилик билан қабул қилдилар. Чунки бундай ҳол судьяларнинг иш ҳажмини камайтириш билан бир қаторда одил судловнинг самарадорлигини оширишга олиб келиши шубҳасиз.

Ҳозирги пайтда судьяларни ихтисослаштириш белгилари мавжуд. Олий суд учта ҳайъатдан: жиноят, фуқаролик, ва ҳарбий ҳайъатдан иборат. Барча вилоят судлари ва уларга тенглаштирилган судларда жиноят ва фуқаролик ишлари бўйича ҳайъатлар бор. Республиканинг айрим туман ва шаҳар судларида судьяларнинг бир қисми жиноят ишларини, иккинчи қисми фуқаролик ишларини кўрмоқда.

Шу билан бирга, кўп судларда бу принципни бажариб бўлмаяпти, чунки 97 та туман судларининг штати фақат бир судьядан иборат.

Маъмурий ишлар бўйича ихтисослашган судьялар масаласида ҳам худди шундай вазият кузатилмоқда. Маъмурий судьялар лавозими 1993 йилда қабул қилинган «Судлар тўғрисида»ги Қонунга биноан киритилган, унинг 35-моддасида туман (шаҳар) суди таркибида маъмурий ишлар бўйича судья бўлиши кўрсатилган. Афсуски, ушбу масала ҳанузгача ҳал этилган эмас.

Юқорида тилга олинган муаммолар бизнинг суд тизимимизни тубдан ислоҳ қилиб, такомиллаштиришни тақозо қилади.

А. ПОЛВОНЗОДА,
Суд-ҳуқуқ тизимини ислоҳ қилиш тўғрисида таклифлар тайёрлаш Республика комиссияси раиси.

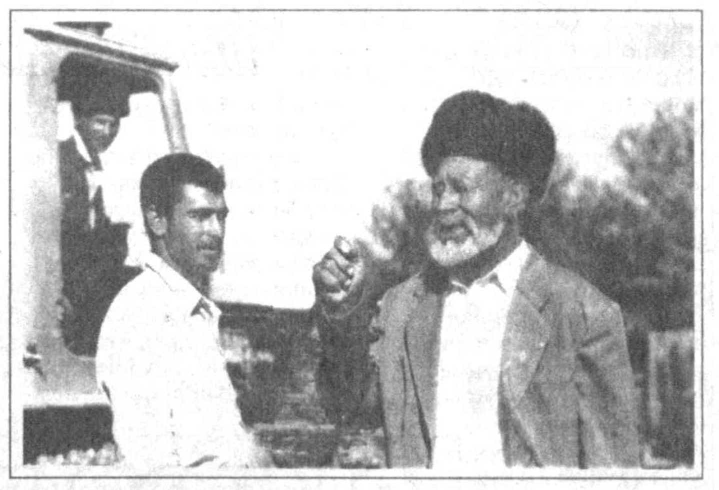

АЛАНГЛИК ФЕРМЕР

Аланг қишлоғи Қашқадарёнинг ғарбий ҳудудидаги энг олис манзил. Бу ерда қишлоқ аҳолиси жуда иноқ ва аҳил яшайди. Улар янгиликка қизиқувчан, меҳнаткаш инсонлар сирасидандир.

Оқмурод Беҳбедов Аланг қишлоғининг кайвони кишиларидан бири. Уни Баҳористон туманида танимаган киши йўқ. Чунки Оқмурод бобо бу обрўга ўзининг ҳалол меҳнати билан эришган тажрибали чорвадор. У етмиш ёшга тўлган бўлишига қарамасдан, дала кезади.

— Қанча кўп меҳнат қилсам, шунча роҳат оламан, — дейди Оқмурод бобо. — Қишлоғимизда янги ўзлаштирилган 45 гектар майдонда деҳқончилик қилишга киришдим. 25 гектар майдонга ғалла, 20 гектар майдонга чигит экдик. Ҳафсала билан ишласанг ҳосил мўл бўлар экан. Давлатга 41 тонна дон сотдик. Пахта режасини ҳам туманда биринчилардан бўлиб бажардик. Режадан ортиқ ўн тонна пахта териб олдик. Ихтиёримизда «Алтай», «МТЗ— 80», «Т— 28» русумли тракторлар, «Нева» дон ўриш комбайни ҳамда экиш сеялкаларимиз мавжуд.

Оқмурод бобо ана шундай шижоатли деҳқон. У турмуш ўртоғи Ўғил момо Мавлонова билан саккиз фарзандни тарбиялаб вояга етказди. 40 дан ортиқ невара-чеваралари бор.

Айни кунларда Оқмурод бобо ҳосили йиғиштириб олинган майдонларни келгуси йилги деҳқончилик учун ҳозирлаб қўймоқда. Ҳозир бу ерда чигит экиш сеялкалари, тракторларни таъмирдан чиқарилянти. Мавжуд 25 гектар майдонга буғдой экиб қўйилди.

Ҳа, Оқмурод бобо меҳнатдан роҳат олади, шунинг учун у ҳамиша эл эътиборида ва эъзозида.

СУРАТДА: фермер Оқмурод бобо Беҳбедов ишчи Анвар Ҳайитов билан.

Шомурод ШАРОПОВ (ЎзА) олган сурат.

ТЎНҒИЧ КОРХОНА ИШГА ТУШИРИЛДИ

Булоқбошиликлар энг замонавий, кўркам тикувчилик фабрикасига эга бўлдилар. Қишлоқ хотин-қизларидан 150 нафарининг кўпдан буён кутган орзуси ушалди. Фабриканинг ишга туширилиши улар учун Аёллар йилидаги чинакам совға бўлди.

Мазкур саноат корхонаси «Антекс» тўқимачилик мажмуасига кирувчи бир нечта фабриканинг тўнғичидир. Корхона мамлакатимизда етиштирилаётган хомашё ҳисобига ишлайди. Ип-газламадан эркаклар, аёллар, қизлар ва ўсмирлар учун йигирмадан ортиқ турдаги кийим-кечаклар тайёрланади, маҳсулотнинг учдан икки қисми экспорт қилинади.

Германия, Швейцария, Италиядаги етакчи фирмалар корхонага энг замонавий, дастгоҳларни етказиб берди.

Ҳукуматимиз «Антекс» тўқимачилик мажмуаси қурилиши учун «Ўзсаноатқурилиш» банки орқали 760 миллион сўм кредит ажратди, 26 миллион АҚШ доллари ҳисобига хориждан замонавий технология сотиб олинди. Мажмуа қуриб битказилишига вилоятдаги 158 та жамоа хўжалиги ҳам пайчи сифатида ўз ҳиссасини қўшди.

Н. АЗИЗОВ,
«Антекс» тўқимачилик мажмуи қурилишининг бош раҳбари.

«ЎЗБЕКИСТОНДА БИЗНЕС ҚИЛИНГ»

Лондонда Ғарбий ва Шарқий Европа, Америка ва Осиёнинг етакчи фирма ва компаниялари ҳамда молиявий идоралари вакиллари иштирокида ҳар йили ўтказиладиган «Ўзбекистонда бизнес қилинг» олтинчи конференцияси ўз ишини муваффақиятли якунлади.

Анъанага айланган мазкур халқаро анжуман ишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири ўринбосарлари Б. Ҳамидов ва В. Чжен бошчилигидаги мамлакатимизнинг нуфузли делегацияси иштирок этади.

Конференцияда республикамизнинг қатор вазирлик ва идоралари раҳбарлари Ўзбекистон ҳукуматининг иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш ва хорижий шериклар билан ҳамкорликни янада кенгайтириш бўйича кенг амалий дастур тақдим этдилар. Жумладан, анжуман қатнашчилари Ўзбекистон иқтисодининг асосий соҳаларидаги 160 та корхонани давлат тасарруфидан чиқаришни кўзлаган хусусийлаштириш миллий дастурининг хусусиятлари билан танишиб чиқдилар.

Шуни таъкидлаш жоизки, Лондондаги конференцияда Ўзбекистон делегацияси хорижий шерикларига минерал ресурсларни қайта ишлаш бўйича илғор технологияларимиз билан танишиб чиқишни таклиф этдилар. Навоий тоғ-кон металлургия комбинати бош директори Н. Кучерский йиғилганларни ўзбек олимларининг тоғ-кон металлургия саноатида эришган сўнгги технологик ютуқлар билан таништирди. Кўзга кўринган хорижий компаниялар вакилларининг лойиҳаларимизга бўлган катта қизиқишлари ақлий салоҳиятнинг Ўзбекистон Республикасига нафақат иқтисодий фойда, балки халқаро обрў келтириши мумкинлигидан ҳам далолат беради.

Мамлакатимизда ишлаб тажриба орттирган хорижий иштирокчилар ўз чиқишларида Ўзбекистон Республикасида олиб борилаётган бозор муносабатларини чуқурлаштиришга қаратилган ислоҳотлар йўлини қўллаб-қувватладилар. Шунингдек, мамлакатдаги сиёсий ва иқтисодий барқарорлик, унинг бой минерал-хом-ашё салоҳияти, сармоя учун мавжуд қулай шароитлар ва малакали ишчи кучлари каби хорижий сармоядорларни жалб этувчи қатор омиллар таъкидлаб ўтилди.

Конференция қатнашчилари иштирокида Ўзбекистон Республикаси Давлат геология қўмитаси ва «Оксус Майнинг» инглиз компанияси ўртасида ушбу компанияга Сурхондарё вилоятининг Хондиза конида геология қидирув ишлари, минерал ресурсларини қазиб олиш ва қайта ишлаш ишларини олиб бориш учун концессия бериш тўғрисидаги мақсадли протоколи имзоланди. Бу эса Ўзбекистон билан узоқ муддатга мўлжалланган ўзаро манфаатли бизнесни йўлга қўйишга қизиқиш билдираётган хорижий компаниялар билан янги шаклдаги ҳамкорликнинг ўрнатилганидан далолат беради.

Конференция кунларида Савдо ва саноат бўйича Ўзбекистон-Британия кенгашининг еттинчи мажлиси ҳам бўлиб ўтди.

«Ўзбекистонда бизнес қилинг» конференцияси иши кунларида мамлакатимиз делегацияси аъзолари Буюк Британия Ташқи ишлар вазирлигида, Савдо ва саноат вазирлигида, Экспорт кредитлари кафолати департаментида, Европа қайта тиклаш ва тараққиёт банкида, «Ротшильд энд санс», «Барклайз Банк»ларида муҳим учрашув ва музокаралар ўтказдилар, шунингдек Лондон фонд биржасида ўтган музокаралар якуни бўйича Тошкент ва Лондон фонд биржалари ўртасида ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги меморандумни имзолашга келишилди.

Бу галги «Ўзбекистонда бизнес қилинг» анжумани доирасида «Буюк Британияда Ўзбек киноси кунлари» очилди. Инглиз томошабинлари кинофильмлар дастуридан жой олган ўзбек кино санъатининг кекса авлод усталари яратган асарлари билан бир қаторда, республикамизнинг ёш кинематографчилари ижоди билан илк бор танишиш имконига эга бўлдилар. «Ўзбеккино» миллий компаниясининг кичик делегацияси Лондон, Кембриж ва Оксфорд шаҳарларида томошабинлар билан учрашувларда қатнашдилар.

Американинг «Ньюмонт майнинг» компанияси президенти жаноб Вайн Мурди анжуманда сўзлаган нутқида у ўзбекистонлик шериклари билан кўп йиллик иш тажрибасидан Ўзбекистон ҳукумати ўз зиммасига олган барча мажбуриятларни аниқ ва ўз муддатида бажаришига ишонч ҳосил қилганини ва шунинг учун ҳам унинг компанияси Ўзбекистонда узоқ муддат давомида самарали фаолият олиб боришга қарор қилганини айтиб ўтди.

Шубҳасиз, Лондонда «Ўзбекистонда бизнес қилинг» анжумани доирасида ўтказилган барча тадбирлар мамлакатимиз билан дунёнинг ривожланган мамлакатлари ўртасидаги дўстона муносабатларнинг мустаҳкамланиши ва ҳамкорлик алоқаларининг янада кенгайишига хизмат қилади.

Жамшид МУТАЛОВ,
Баҳодир МАМАЖОНОВ,
«Жаҳон» АА мухбирлари.
Лондон.

ДЎСТЛИКНИНГ «ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИ

Шу кунларда Дўстлик тумани пахта тозалаш корхонасида иш қизғин. Сабаби туман пахтакорлари бу йил давлатга ҳар доимгидан кўп «оқ олтин» топшириб режани ошиғи билан бажаришди. Деҳқонлар пешона тери эвазига йиғилган 47200 тоннадан зиёд ҳосилни қайта ишлаш корхона ишчилари зиммасидадир. Жамоа аъзолари бу ишни шараф билан адо этишмоқда.

СУРАТЛАРДА: юксак «оқ олтин» тоғлари; илғор ишчи Ширин Дадаева корхона фахри ҳисобланади; корхона раҳбари И. Абдуазимов ҳайдовчи Ғулом Жалолов билан.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ АХБОРОТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1999 йил 16 ноябрдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:/*

1 Австралия доллари	89,27	10 Люксембург франки	35,35
1 Австрия шиллинги	10,36	1 Малайзия ринггити	36,35
1 Англия фунт стерлинги	223,02	1 Германия маркаси	72,92
10 Бельгия франки	35,35	1 Польша злотийси	32,27
1 Голландия гульдени	64,72	1 СДР	190,29
10 Греция драхмаси	4,35	1000 Туркия лираси	0,28
1 Дания кронаси	19,19	1 Финляндия маркаси	23,99
1 БАА дирхами	37,61	1 Франция франки	21,74
1 АҚШ доллари	138,13	1 Швейцария франки	88,84
1 Миср фунти	40,45	1 ЕВРО	142,62
10 Испания песети	8,57	1 Жанубий Корея воні	1,17
100 Италия лираси	7,37	10 Япония иенаси	13,18
1 Канада доллари	94,47	1 Россия рубли	5,25
1 Хитой юани	16,69	1 Украина гривнаси	29,86

**/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.*

«АЛОҚАБАНК»: МИЛЛИАРД САРИ ЙЎЛ

«АЛОҚАБАНК» ихтисослаштирилган акциядорлик-тижорат банки асосан республика почта ва телекоммуникация корхоналари молиявий фаолиятини юритиш билан шуғулланади, уларнинг маблағи эса мазкур банк балансининг деярли 90 фоизини ташкил этади. Худди шунга кўра, банкнинг қизиқиши, энг аввало, ана шу тармоққа, унинг вазифалари ҳамда муаммоларига, истиқбол режалари ва кундалик фаолиятига қаратилган. Почта алоқаси мижозларга хизмат кўрсатиш соҳасида барқарорликка эришиш, хизмат ҳажмларини кўпайтириш, унинг маданияти ва сифатини ошириш учун курашмоқда, бу жабҳада катта қийинчиликлар билан бўлсада, ишни зиён кўрмасдан ташкил этиш даражасига эришилмоқда ҳамда самарадорлик, даромад ва фойда топишнинг йўл-йўсинлари тинимсиз изланмоқда. Телекоммуникация соҳасида аҳвол бутунлай бошқача. Бу жабҳада барча техникавий воситалар ва тизимларни амалда ривожлантириш ва модернизациялаш бўйича юксак кўтаринкилик билан фаолият олиб борилмоқда, дунёдаги энг илғор технологияларни жорий этиш асосида электр алоқа корхоналарини янгилашнинг йирик лойиҳалари амалга оширилмоқда. Бу ишга эса кўпгина хорижий сармоядорлар ва кредиторлар узоқ муддатли ҳамкорлик ва ўзаро манфаатдорлик асосида жалб этилмоқда. Телекоммуникация корхоналари қисқа фурсатда маҳаллий алоқа тармоқларининг учдан бир қисмини рақамли электрон технологияга ўтказишга эришди, шаҳарлараро ва мамлакатлараро йўналишда эса бундай кўрсаткичлар 100 фоизга етиб қолди.

Шу ўринда, «Алоқабанк»нинг буларга қандай алоқаси бор, деган савол туғилиши мумкин. Гап шундаки, алоқа корхоналарини ривожлантириш ва модернизациялаш бўйича кўпгина тадбирларда «Алоқабанк» фаол иштирок этмоқда. Банк 100 га яқин алоқа корхоналарига — ўзининг бош мижозларига тўлақонли ва самарали хизмат кўрсатиб келаяпти. Уларнинг орасида Почта ва телекоммуникация агентлиги, барча акциядорлик компаниялари («Маҳаллий Телеком», «Халқаро Телеком», «Матбуот тарқатувчи», «Ўзбекистон почтаси» ДАК), шунингдек, акциядорлик жамиятлари, давлат тизимидаги корхоналар ва бошқалар бор. Банк кўпгина ишлаб чиқариш тармоқлари дастурларини маблағ билан таъминламоқда, кредитлар ажратмоқда, ўз акциядорларининг эркин пул воситаларини вақтинча муддатларда самарали ишлатмоқда.

Тармоқнинг эҳтиёжлари тобора ўсиб бораётир. Бу эҳтиёж алоқа корхоналарини техникавий қайта жиҳозлаш, аҳолига ва мамлакат халқ хўжалигига хизмат кўрсатишни такомиллаштириб бориш мақсадлари манбаида туғилмоқда. Бунинг учун эса салмоқли молиявий ресурслар ҳам талаб қилинади. «Алоқабанк» Ўзбекистоннинг йирик банкларидан биридир, ўз рейтингига кўра, шундай банклар рўйхатининг ўрта қисмидан ўрин эгаллаб келяпти. 1999 йилнинг бошланишида, банкнинг Низом жамғармаси ҳали 250 млн. сўмни ташкил этган кезларда, акциядорларнинг умумий йиғилишида банкнинг Низом жамғармасини жорий йил давомида 1 миллиард 100 миллион сўмга етказишга қарор қилинди. Бу ғоятда дадил қарор эди. Аммо унга эришиш зарур ва бунинг имконияти ҳам бор эди. Ўтган 9 ой мобайнида мавжуд маблағ икки баробар кўпайтирилиб, Низом жамғармасини 500 миллион сўмга етказдилар. Бу, албатта, яхши. Бироқ миллиард сўмлик марраға эришиш учун мазкур рақамни яна икки баробарга кўпайтириш лозим. Бундай имконият мавжудми? Банк кенгашининг яқинда бўлиб ўтган навбатдаги йиғилишида бу масалага қатъий қилиб жавоб берилди: эришиш мумкин ва керак! Алоқа корхонасининг ва унинг мижозлари (акциядорларининг) молиявий аҳволи эса, чиндан ҳам, йилнинг қолган муддати ичида белгиланган довонга бемалол кўтарилиш имконини беради. Табиийки, бунинг учун куч-ғайрат билан меҳнат қилиш ва банк бошқаруви томонидан вазиятни чуқур таҳлил этиш асосида ишлаб чиқилган оқилона чора-тадбирларни амалга ошириш зарур. Банк кенгаши аъзолари, компаниялар ва алоқа корхоналарининг тажрибали раҳбарлари мазкур таклифларни реал ва мақсадга мувофиқ, деб топди.

«Алоқабанк», шундай қилиб, эзгу марра — ўз Низом жамғармасини миллиард сўм ҳисобига олиб чиқиш учун қатъият билан олдинга интилмоқда. Ўтган 9 ой мобайнида белгиланганидан 2 фоиз кўп даромад олинди, агар бу аниқ рақамларга чақилса, 451.4 миллион сўм қўлга киритилди, деган гап. Унинг 83 фоизи ўтказилган операциялардан келган тушумдир. Ташкилий даврдаги қийинчиликларга қарамасдан банкнинг Нукусда, Урганчда, Наманганда ва Андижонда очилган филиаллари муваффақият билан ишлади. Кредит қўйилмалар, комиссион хизматлар, валюта операциялари ва Давлат қисқа муддатли облигациялари бўйича ўтказилган тадбирлар даромаднинг ўсишига ижобий таъсир кўрсатди. Тўғри, ҳаражатлар ҳам сметада режалаштирилганидан 2.5 фоизга ошиб тушди. Бироқ бунинг сабабларини тушунса бўлади. Масалан, банкнинг филиаллари тармоғини сезиларли даражада кенгайтириш ва уларга сарфланган харажатлар шу жумлага киради. Банкнинг соф фойдаси 107 миллион сўмни ташкил этди, бу ҳам режалаштирилгандан кўпроқдир. Банк деярли 400 миллион сўм миқдорида қисқа ва узоқ муддатли қарзлар ажратди, шу жумладан, кичик ва ўрта бизнес билан шуғулланаётган корхоналарга 40.2 миллион сўм берилди, ҳатто хусусий шахсларга ҳам 3 миллион сўм миқдорида ёрдам кўрсатилди.

Банк инвестиция учун 143 миллион сўм ажратди, уни «Тошкент шаҳар телефон тармоғи» очиқ типдаги акциядорлик жамияти, «Тошкент почтамти» акциядорлик жамияти, Тошкент, Бухоро, Наманган, Навоий вилоятларидаги почта алоқаси корхоналари, «Халқаро почтамт», «Алоқаинвест» қурилиш акциядорлик жамияти олди. Бу инвестиция бутунлиги муҳим ишлаб чиқариш-хўжалик мақсадларига сарфланди. Ўтган даврда банкнинг ўзи ҳам янги бинога кўчди, мазкур бино ишни самарали уюштириш учун барча қулайликларга эга. «Алоқабанк» тармоғида 21 та омонат кассаси пайдо бўлди. Уларнинг 17 таси Тошкент шаҳрида. Айнан шу омонат кассалари алоқа хизматини аҳолига яқинлаштирди, бу кассаларда коммунал хизмат учун тўловлар қабул қилинмоқда, омонат қўйилмалари бўйича операциялар бажарилмоқда. Яна шундай иккита касса очилиш арафасида турибди.

Юқорида келтирилган асосларга кўра, «Алоқабанк» ва унинг акциядорлари белгиланган марраларнинг муваффақият билан эгаллаланишига тўла ишонмоқдалар. Телекоммуникация тармоқларини ривожлантириш ва модернизациялаш лойиҳаларини маблағ билан таъминлашнинг янги имкониятлари туғилмоқда, алоқа корхоналарининг базаси такомиллашяпти, аҳолига кредит бериш имкониятлари ривожланяпти.

Ҳажмни ўстириш, хизмат турларини хилма-хиллаштириш, тармоқни кенгайтириш, мижозларнинг маблағини самарали айлантиришга эришиш — «Алоқабанк» ана шундай мақсадлар билан яшамоқда. Худди шундай мақсадлар билан 2000 йилга қадам қўймоқда. Айтмоқчи, айнан шу «2000 йил» муаммолари бўйича ҳам ушбу банкда зарур ишлар олиб борилаётир.

Банк фаолиятининг муваффақияти — бу, бамисоли кўзгудек бир гап: унга қараб мамлакат иқтисоди, тармоқлар иқтисодиёти белгиланган режалар асосида соғлом тараққий этаётганлигини яққол тасаввур қилса бўлади.

А. КУДИНОВ.

Халқаро таълим ҳамкорлиги

«ЕВРО-ОСИЁ» ЛОЙИҲАСИ — АМАЛДА

Мирзо Улуғбек номидаги Тошкент давлат университети томонидан ишлаб чиқилган талабаларнинг хорижда малакасини оширишни кўзда тутувчи «Евро-Осиё» номли лойиҳа Брюсселдаги тегишли Европа комиссияси томонидан кўриб чиқилиб, маъқулланди.

Бу лойиҳанинг амалга оширилиши учун 500 минг экю ҳажмида грант ажратилди. Лойиҳада Англиянинг Эксетер университети, Бельгиянинг Гент университети, Германиянинг Биллифельд университети ва Тошкент давлат университети иштирок этади. Умумий ҳажми 500 минг экю ёки 750-800 минг долларлик «Евро-Осиё» лойиҳаси 3 йил муддат ичида амалга оширилади. Лойиҳани амалга оширишга Тошкент давлат университети томонидан профессор Хондамир Ғуломов ва TEMPUS томонидан Эксетер университетининг профессори Богдан Чайковский раҳбарлик қиладилар.

— Кавказ ва Марказий Осиёдаги энг йирик лойиҳа ҳисобланмиш «Евро-Осиё»да Тошкент давлат университетидан тарих, ҳуқуқ, иқтисодиёт ва ижтимоий фанлар факультетлари иштирок этади, — дейди Тошкент давлат университети ректори Т. Долимов. — Талабаларга замон талаби ва дунё андозаларига мос билим бериш учун бу лойиҳа 3 та энг йирик университетда амалга оширилиши кўзда тутилган. Яъни, талаба учун тил муаммоси бўлмаслиги лозим. Талаба француз тилини билса, Бельгиянинг Гент университетига боради. Немис тилини биладиган талабага Германиядаги Биллифельд университетига йўлланма берилади. Инглиз тилини эгаллаган талабалар эса Англиядаги Эксетер университетида таҳсил оладилар. Режамизга кўра, шу уч йил муддат ичида лойиҳада иштирок этаётган факультетлар ўқитувчиларининг барчаси ва 200 дан ошиқ талаба ўқиб, малакасини ошириб келиши керак. Бундан ташқари, яна 3 та катта лойиҳамиз бор. Энг йириги психология бўйича Англиядаги Сандерленд университети ва Тошкент давлат университети ҳамкорлиги лойиҳаси. Унга профессор Питер Хокинс раҳбарлик қилади. Ахборот воситалари технологиялари бўйича «Ўзбекинфо» лойиҳаси амалга ошириляпти. Унда Англиядан Лонкашир университети, Голландиядан Бентховенд университети ва Тошкент давлат университети иштирок этади. Ўтган саккиз ой ичида 45 нафар талаба, 3 нафар аспирант, 4 докторант ва 54 нафар ўқитувчилар хорижда малакасини ошириб келишди.

М. ЙЎЛДОШЕВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Шундай одамлар бор бўлсин!

ЭЪЗОЗ ТОПГАН ИНСОН

Инсон, яшаб ўтган ҳаёт йўлига назар ташлаб, қониқиш ҳосил қилса, ўзини ғоят бахтиёр ҳисоблайди. Ахир у бутун умрини одамлар учун хизмат қилишга, жамиятнинг янада равнақ топишига бағишлаган бўлса, бундан ҳам ортиқ бахт борми?!

Саидмурод Султонов — шундай инсонлардан бири. Зеро, у доимо халқ манфаатини шахсий манфаатларидан устун қўйиб келди. Энг асосийси, у ҳамиша одамлар ташвиши билан яшайди, катта-ю кичикнинг қалбига йўл топа билди.

Бундан қирқ тўрт йил муқаддам Тошкент политехника институтининг механика факультетини муваффақиятли тугаллаб, муҳандис-механик мутахассислигига эга бўлган Саидмурод Чкалов номли самолётсозлик заводида дастлаб муҳандис, кейинчалик эса катта муҳандис бўлиб ишлади. Жамоа билан ҳамжиҳатликда ишлаш, одамлар дардига шерик бўла олиш, раҳбарлик қилиш борасидаги дастлабки сабоқларни у айнан шу ерда олди. Шу билан бирга, касб маҳоратини ошириб боришга интилди. Доимий изланиш, ўзига ишониб топширилган вазифани беками-кўст ва муддатида бажариш, ташаббускорлик — унга хос фазилатлар эди. Натижада у 1983 йили «Ташгазоаппарат» заводига директор қилиб тайинланди. Ўшанда у эндигина 34 ёшга қадам қўйган йигит эди.

Улкан шаҳар аҳолисини газ билан узлуксиз таъминлаш учун янги-янги махсус ўчоқлар, плиталар сув ва ҳаводек зарур эди. У бутун кучини, ёшлик ғайрат-шижоатини ана шу ускуналарни кўплаб ишлаб чиқаришга бағишлади. Ва эзгу ниятига етди ҳам. Сўнгра Саидмурод Султонов Тошкент шаҳар партия комитети ташкилий бўлими мудири ўринбосари, касаба уюшмалари Тошкент вилояти кенгаши бўлим мудири вазифаларида фаолият кўрсатди. 1976 йилдан то пенсияга чиққунга қадар эса «Ўзтаъмирқурилиш» ишлаб чиқариш бирлашмаси бошлиғининг ўринбосари лавозимида самарали хизмат қилди.

Бу йирик ташкилот номидан маълумки, республика турар жой фондини капитал таъмирлаш ишлари билан шуғулланарди. 21 минг нафардан зиёд киши ана шу юмуш билан банд эди. Шундай катта меҳнат жамоаси раҳбарларидан бири бўлиш, албатта, осон эмасди. Қолаверса, иш кўлами ҳам катта бўлиб, бир йили 28 миллион сўмлик таъмирлаш ишлари, шунингдек, водопровод, иссиқлик тармоқлари ўтказиш ва бошқа хил юмушлар эвазига яна 136 миллион сўмлик иш бажариларди. С. Султонов бу ерга ишга ўтгач, бирлашма фаолиятини янада яхшилаш мақсадида Соғлиқни сақлаш, Ижтимоий таъминот, Маданият ишлари вазирликлари билан шартномалар тузди. Бу иш кўламини кенгайтирибгина қолмай, белгиланган вазифаларни бажариш муддатларини қисқартириш, иш сифатини яхшилаш имконини берди. Саноат корхоналарида эса кўплаб халқ истеъмол молларини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Ҳозирги кунда Саидмурод ака Акмал Икромов тумани «Нуроний» жамғармаси раиси сифатида хайрли ишларни амалга оширишда бош-қош бўлмоқда. Бир қарасанг, 102 ёшни қаршилаган Маъруф ота Муборовни қутлагани унинг уйига ташриф буюради, бошқа куни «Аёллар йили»га бағишлаб ўтказилган иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари бўлган 26 нафар аёлни тақдирлаш маросимида қатнашади, ногиронларга дори-дармон улашади...

Саидмурод ака самарали меҳнати учун «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган коммунал-маиший хизмат ходими» унвони билан тақдирланган бўлса, оилавий турмушда ҳам кўпчиликка ибрат бўладиган инсон. Умр йўлдоши, шифокор Фотима опа билан биргаликда уч ўғил ва бир қизни тарбиялаб, вояга етказишди. Ўғиллари Баҳодир ва Рустам халқ хўжалигининг турли соҳаларида фаолият кўрсатишмоқда. Феруза шифокор, кенжа ўғли Даврон эса тадбиркор.

Мен Йўлбошчимизнинг «Юртимизда бугунги бунёдкорлик ишларимизда фаол қатнашаётган, давлатимиз сиёсатини қўллаб-қувватлаётган, ҳар ибодатида Ватанимиз тинчлиги, халқимиз омонлигини Яратгандан илтижо қилиб яшайдиган миллионлаб соф ниятли мусулмонлар бор», деган сўзларини эслаганимда, беихтиёр Саидмурод аканинг ёқимли, истараси иссиқ қиёфаси кўз олдимга келади. Шундай кишилар бор бўлсин!

Зиёвутдин АКРАМОВ,
академик.

СИДНЕЙНИНГ ОЛИМПИАДА АРАФАСИДАГИ МУАММОЛАРИ

Кейинги йилнинг ёзида бир неча ҳафта давомида жаҳон аҳлининг нигоҳи Олимпиада ўйинлари ўтказиладиган Сидней шаҳрига қаратилади.

Ташкилотчилардан бири, австралияликларнинг расмий вакили Майкл Найтнинг ҳисоб-китобларига кўра, 2000 йил Олимпиада ўйинларига 8,2 миллионга яқин меҳмонлар ташриф буюриши кутилмоқда. Тўрт миллионлик аҳолига эга Сидней шаҳрининг ушбу миқдордаги туристлар ва мухлисларни қабул қила олиши ҳозиргача ноаниқ бўлиб турибди. Шу муносабат билан ҳозирданоқ Майкл Найт шаҳардаги тартибларга айрим «ўзгартиришлар» киритишни таклиф этмоқда. Хусусан, у шаҳар метросини Олимпиада ўйинлари вақтида узлуксиз иш тартибига ўтиши, марказий кўчалар автотранспорт учун ёпилиб, фақат пиёдалар қатнови учун очиқ бўлиши таклифи билан чиқмоқда. Бундан ташқари, автотранспортларни қўйиш учун махсус жойлар ташкил этишни, супермаркет, дўконлар, овқатланиш жойлари ҳар куни соат 23.00 гача фаолият кўрсатишини ҳам таклиф қилган.

• Сидней марказида бир неча улкан телеэкранлар ўрнатилиб, улар орқали барча ўйинлар тўғридан-тўғри эфирга узатилиб, мухлислар учун мўлжалланган режали ва тезкор эълонлар ҳам маълум қилинади. Шунингдек, Сидней порти бўйлаб жойлашган машҳур «променадалар» ҳам қайта таъмирланиши кўзда тутилган. Сиднейнинг кўрки — Харбор-Бридж кўприги ва Опера биносига пиёдаларнинг ўтиш йўли кенгайтирилади.

— Олимпиада вақтида катта муаммолар туғилиб, барчамизга қийин бўлиши ҳозирданоқ аён. Лекин Олимпиада бу фақат муаммолар эмас, тўрт йилда бир маротаба бўладиган бутунжаҳон байрамидир. Бизнинг вазифамиз, муаммоларни бартараф этиб, байрам кайфиятини кучайтиришдир, — деди Найт. — Австралия ташкилий қўмитаси Олимпиада мусобақаси мобайнида Сидней аҳолиси ишхоналарига бориш ва қайтишда қийинчилик туғилмаслиги учун иш вақтини қисқартириш ёки ўзгарувчан иш вақтини жорий этилишини таклиф этмоқда.

«Туркистон-пресс».

ЭКОЛОГИЯ ВА САЛОМАТЛИК КУНЛАРИ

Навоий шаҳрида аҳоли экология-гигиена маданиятини ошириш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларини кенг авж олдириш, табиатни асраб-авайлашга бағишланган "Экология ва саломатлик" кунларининг учинчи босқичи тараддуди кўрила бошланди. 22 ноябрдан 2 декабргача давом этадиган бу тадбирда жойларда мевали ва манзарали дарахт кўчатлари экилади, кўчалар, маҳаллаларда кенг кўламда ободончилик ишлари олиб борилади. Шаҳардаги барча корхона, ташкилот, муассаса, фирма ва идораларда шанбалик уюштирилиб, ундан тушган маблағ "Экосан" халқаро жамғармаси ҳисобига ўтказилади.

Ёрқул УМАР,
ЎзА мухбири.

МАНГУБЕРДИ ЖАЖЖИЛАР НИГОҲИДА

Ўтмишини билмаган одам бугунги дориламон кунлар қадрига етмаслиги табиий. Бой тарихимиз, миллий анъаналаримизга ҳурмат болаликдан бошланади. Пойтахтимиздаги 534-болалар боғчаси тарбияланувчиларининг боғча опалари раҳбарлигида соҳибқирон Амир Темур, Жалолиддин Мангуберди сингари боболаримизни тараннум этувчи саҳна асарлари яратишлари ҳам бой тарихимизга юксак эътибор натижасидир.

СУРАТДА: «Жалолиддин Мангуберди» асаридан кўриниш.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ
олган сурат.

ХОЖА АҲРОР ХОТИРАСИ

Мустақиллигимиз туфайли қадим урф-одатларимиз, қадриятларимиз бугунги кунда қайта тикланиб бормоқда. Истибдод даврида қораланган, топталган, маҳв қилинган адолатпарвар буюк зотларнинг номлари оқланмоқда. Ана шундай буюк шахслардан бири Хожа Аҳрор Валийдир. Шўролар даврида бу зоти бобокаротнинг шаънига кўп туҳматлар тўқилди, ҳатто шоҳ ва буюк мунажжим Улуғбекнинг ўлимида қўли борга чиқаришди...

Яқинда «дунёнинг сайқали» саналмиш Самарқанднинг кунботар томонида жойлашган улуғ пир умргузаронлик қилган «Намозгоҳ» маҳалласида Хожа Аҳрор Валий руҳи покларига бағишлаб хайр-эҳсон оши тарқатилди. Ушбу маросимда Самарқанд зиёлилари, узоқ-яқиндан келган меҳмонлар, буюк зотни ҳурмат қилувчилар ҳозир бўлишди.

Меҳмонларни буюк пири комилнинг шажарасидан бўлмиш авлодлари — Аҳрорхон ва Толибжон Усмоновлар маҳалладошлари ёнида туриб шарқона тавозе билан кутиб олдилар. Ушбу хайр-эҳсон тадбирига ташриф этганларга Ўзбекистон халқ шоири Барот Бойқобиловнинг буюк пиримизга бағишланган «Ҳайратул Аҳрор» («Аҳрор ҳайратлари») достони нусхалари ҳадя этилди.

Тоштемир
ХУДОЙНАЗАРОВ.

БИЗНИНГ ДЕРАЗАЛАРИМИЗДАН ДУНЁ ГЎЗАЛ КЎРИНАДИ.

Алюминийдан тайёрланган дераза ромлари ва витраж тизимлари:

- турли шакл, ўлчам, рангдаги дераза, эшик, витражлар тайёрлаш
- турли аркалар тайёрлаш
- чанг ва товуш ўтказмаслик
- ойналарнинг ҳаво ўтказмаслиги
- очиладиган ва суриладиган қурилма, жалюзилар ўрнатиш учун қулай
- ёнғиндан хавфсиз.

Якка буюртмалар қабул қиламиз.

Йил мобайнида сервис хизмати кўрсатиш.

ALQUR

Манзил: Тошкент ш., Бектемир тумани, «Оҳангарон» шоҳкўчаси, 2. Тел.: (371) 185-67-78, 185-67-74, 130-79-90. Факс: (371) 98-47-00.

Бизнинг дилерларимиз: Андижон ш., Фитрат кўчаси, 214. Тел./факс: (37422) 25-25-94. Навоий ш., "Феникс Ко" фирмаси, Тел.: (43622) 30761.

Ф/1907

Реклама ва эълонлар 136-09-25

Ажиниёз таваллудининг 175 йиллиги олдидан

Шоир ижоди ва фаолиятига бағишланди

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига биноан шу йил декабрида мамлакатимизда қорақалпоқ мумтоз адабиётининг ёрқин сиймоларидан бири Ажиниёз Қўсибой ўғли таваллуд тўйи кенг нишонланади. Шоирнинг юрти — Оролбўйида бу шонли санага айниқса қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

Қорақалпоғистон Республика кутубхонасида Ажиниёз ижоди ва фаолиятига бағишланган адабий-мусиқий кеча бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққан таниқли олимлар хассос шоир қорақалпоқ ёзма адабиётини ривожлантиришга улкан ҳисса қўшгани, ўз ижодида, айниқса, "Бўзатов" асарида эл-юрт озодлиги ва мустақиллиги, ўзаро дўстлик ва тотувликни, она табиат гўзалликларини тараннум этгани ҳақида сўзладилар.

Тадбирда шоир шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар янгради.

А. ИСКАНДАРОВ,
ЎзА мухбири.

БИРИ СОТАМАН, БОШҚАСИ ОЛАМАН ДЕБ...

Инсонни инсонийлик қиёфасидан чиқарувчи, уни таназзул ботқоғига етакловчи иллат — гиёҳвандликка қарши курашда республика ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимлари бор куч ва имкониятларини ишга солишмоқда. Яқинда сурхондарёлик ички ишлар ходимлари 75 килограммдан зиёд гиёҳванд моддасини сотишга уринган жиноятчиларнинг кирдикорларини фош этишди.

Жарқўрғон туманидаги Тўхта Шобуров номли жамоа хўжалигининг Қўштепа участкасида тожикистонлик фуқаролар Йўлчи Жўраев, Тойир Дурдиев, Рўзимат Гойимов ва Жума Турсунов шу туманда яшовчи Ашурали Умаровга 6 килограмм 156 грамм «қорадори» гиёҳванд моддасини 4 минг АҚШ долларига сотишаётган пайтда қўлга олинди.

Вилоятнинг Сариосиё туманида милиция ходимлари томонидан олиб борилган тезкор тадбирлар натижасида Деҳқонобод қишлоғида яшовчи, 1966 йил туғилган, ҳеч қаерда ишламайдиган Фахриддин Тожиддинов тожикистонлик икки номаълум шахсдан 11 килограмм 750 грамм опий ва 2 килограмм героин гиёҳвандлик моддасини 15 минг АҚШ долларига сотиб олаётганида ушланди.

Қўлга олинган Фахриддин Тожиддинов ва Зафар Шодмоновларнинг кўрсатмасига асосан қўшни ҳовлида яшовчи фуқаро, 1914 йили туғилган Давлатбиби Исаеванинг молхонасига 42,5 килограммга яқин ва шу молхона тепасидаги сомон орасига 19 килограмм 200 грамм «қорадори» гиёҳванд моддалари яширилганлиги аниқланди.

Ҳозирда ушбу ҳолатлар юзасидан жиноий иш қўзғатилган бўлиб тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Шуҳрат РЎЗИЕВ,
ИИВ матбуот маркази катта инспектори.

Сурхон аджанта фарма лимитед

SELENA LYUKS

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Ёнғиндан сақлаш бошқармаси томонидан гувоҳнома олган ва қўлланилишга тавсия этилган қуйидаги буюмларни чекланмаган миқдорда сотади.

ДАРАК БЕРУВЧИ УСКУНА (извещатель); ИПД-1 тутунниқоби.

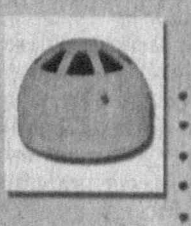

Шунингдек, қуйидаги тизимларни монтаж қилади:
- Ёнғиндан огоҳлантирувчи сигнални;
- Ёнғинни тез ўчириш қурилмасини;
- Переметрал сигналнинг барча хилини;
- Профессионал видеокузатув;
- Алоқа воситасини.

Бизнинг ишимиз - сизнинг хавфсизлигингиз!

Тел./факс: (3712) 54-97-72.
Тел.: (371) 185-59-60, 31-23-21, 185-60-89.

©/2268

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТР ТЕХНИКА АЛОҚА ИНСТИТУТИ

қуйидаги вакант лавозимларга танлов эълон қилади

Катта ўқитувчилар:
1. Олий математика - 3
2. Муҳандислик чизмачилиги - 1
3. Электрон-квант асбоблари - 1

Ассистентлар:
1. Менежмент ва маркетинг - 1
2. Алоқа корхоналарини ташкил этиш, режалаштириш ва бошқариш - 1
3. Электрон-квант асбоблари - 2

Аризалар эълон чоп этилгандан кейин бир ой ичида қабул қилинади.

Танловда кўрсатилган мутахассисликлар бўйича доцентлар, фан номзодлари ва олий ўқув юртларида педагогик иш стажларига эга шахслар қатнашишлари мумкин.

Институт манзили: Тошкент ш., А. Темур кўчаси, 108. Тел: 35-11-50.

2287

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси Ўзбекистон Республикаси маданият ходимлари касаба уюшмаси марказий қўмитаси раиси Малика Жалиловага синглиси **Марғуба ЖАЛИЛОВАнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент вилояти ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмаси жамоаси Тошкент вилояти биноларини техник рўйхатдан ўтказиш бошқармаси бошлиғи Валихўжа Қодировга падари бузруквори **Рихсихўжа ҚОДИРОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ.

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»), М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»), А. ЖАББОРОВ, С. ЗИНИН, М. МИРАЛИМОВ, С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»), Л. ПАК, М. САФАРОВ, Р. ФАРҲОДИЙ, И. ХУДОЁРОВ, И. ШОҒУЛОМОВ, О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»), Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0911, 23276 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — Ю. ҲАМИДОВ. Навбатчи муҳаррир — Г. ЙЎЛДОШЕВА. Навбатчи — А. АБДУБАННОПОВ. Мусаҳҳиҳ — А. САТТОРОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди — 22.50

1 2 3 4 5 6